

MANUALI I POLITIKAVE

mbi Praktikën e mira të
Hagës mbi Nexus (lidhjen)
midis krimit të organizuar
ndërkombëtar dhe terrorizmit

MANUALI I POLITIKAVE

mbi Praktikën e mira të
Hagës mbi Nexus (lidhjen)
midis krimit të organizuar
ndërkombëtar dhe terrorizmit

Mohimet

Opinionet, gjetjet dhe konkluzionet dhe rekomandimet e shprehura këtu nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e Institutit të Kërkimit të Drejtësisë Ndërrajonale dhe të Drejtësisë të Kombeve të Bashkuara (UNICRI) ose ndonjë entiteti tjetër kombëtar, rajonal ose ndërkombëtar të përfshirë. Përgjegjësia për mendimet e shprehura në artikuj të nënshkruar, faqet e internetit, studimet dhe kontributet e tjera u mbetet vetëm autorëve të tyre dhe botimi nuk përbën një miratim nga UNICRI të mendimeve të shprehura në to.

Përcaktimi i përdorur dhe paraqitja e materialit në këtë botim nuk nënkuptojnë shprehjen e ndonjë mendimi nga ana e Sekretariatit të Kombeve të Bashkuara në lidhje me statusin ligjor të çdo vendi, territori, qyteti ose zone të autoriteteve të tij, ose në lidhje me caktimin e kufijve ose kufijve të tij.

Përmbajtja e këtij botimi mund të citohet ose riprodhohet, me kusht që të pranohet burimi i informacionit. UNICRI dëshiron të marrë një kopje të dokumentit në të cilin përdoret ose citohet ky botim.

@UNICRI, mars 2019

Tabela e përmbajtjes

Seksioni 1: Hyrja në Manualin e Politikave	1
Përkufizimi i konceptit	2
Nexus transaksional	2
Nexus organizativ	4
Shembuj ilustrues: ndryshimet rajonale	6
Shtetet politikisht të qëndrueshme	6
Shtetet kalimtare	6
Shtetet (pas) konfliktuale	7
Pikat e vëzhgimit të nexus	7
Seksioni 2 - Praktikrat e mira dhe arkivi i njohurive	10
A. KONSIDERATAT LIGJORE	11
Praktika e mirë 1: Kërkoni koherencë midis legjislationit të brendshëm kundër krimit dhe antiterrorizmit, me konventat dhe protokollet ligjore rajonale dhe ndërkombëtare në lidhje me terrorizmin dhe krimin e organizuar ndërkombëtar.	11
Praktika e mirë 2: Përmirësoni legjislationin anti-korrupsion duke forcuar integritetin në institucionet shtetërore, duke mbështetur sundimin e ligjit dhe duke dekurajuar përfshirjen e zyrtarëve në aktivitete të paligjshme.	13
B. HULUMTIMI DHE SHKËMBIMI I INFORMACIONIT	14
Praktika e mirë 3: Kryeni kërkime shtesë për të rritur të kuptuarit e të gjitha aspekteve të Nexus për të zhvilluar përgjigje specifike për kontekstin bazuar në kërkime të bazuara në prova.	14
Praktika e mirë 4: Standardizoni dhe forconi aftësitë kërkimore dhe analitike për shkëmbim më efektiv të informacionit.	16

Praktika e mirë 5: Vendosni kanale efektive të komunikimit me synimin për të inkurajuar dhe përmirësuar, kur është e mundur, shkëmbimin e informacionit dhe bashkëpunimin midis aktorëve qeveritarë dhe joqeveritarë, përfshirë akademikët dhe studiuesit e sektorit privat që veprojnë në një nivel lokal, kombëtar dhe rajonal.	18
Praktika e mirë 6: Inkurajoni shkëmbimin e informacionit përmes përfshirjes së shtuar të institucioneve rajonale dhe ndërkombëtare.	20
Praktika e mirë 7: Pranoni dhe këshilloni organizatat jo-qeveritare dhe të shoqërisë civile si një burim i rëndësishëm i njohurive dhe ekspertizës në terren.	21
Praktika e mirë 8: Shkëmbimi i inteligjencës duhet të përcaktohet me përparësi, të inkurajohet dhe të lehtësohet ndërmjet agjencive qeveritare kombëtare dhe	23
Praktika e mirë 9: Adresoni çështjet e shkëmbimit të informacionit brenda dhe midis agjencive, pasi kjo mund të jetë e dobishme në trajtimin e lidhjes në nivelin kombëtar.	23
Praktika e mirë 10: Inkurajoni krijimin, mirëmbajtjen dhe përdorimin e bazave të të dhënave rajonale dhe ndërkombëtare.	25
Praktika e mirë 11: Inkurajoni përdorimin e informacionit nga burimet periferike dhe metodat e reja të mbledhjes së informacionit, përfshirë burgun dhe inteligjencën financiare.	27
Praktika e mirë 12: Mbështetni zhvillimin e mëtejshëm të partneriteteve të sektorit privat dhe publik për të ndihmuar në luftimin e nexus, duke përfshirë, por pa u kufizuar në fushën e hetimit financiar.	29
C. ANGAZHIMI LOKAL	30
Praktika e mirë 13: Duhet të vendoset dialog dhe bashkëpunim efektiv midis aktorëve shtetërorë dhe jo-shtetërorë (komunitetet lokale), bazuar në besimin dhe mirëkuptimin e ndërsjellë.	30
Praktika e mirë 14: Fuqizoni komunitetet për të ndërtuar qëndrueshmëri ndaj krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit.	33
Praktika e mirë 15: Sigurohuni që të dhënat nga të gjithë sektorët e shoqërisë të merren parasysh gjatë hartimit të politikave/nismave dhe sigurohuni që këto politika të jenë specifike për kontekstin.	34
Praktika e mirë 16: Sigurohuni që komunitetet të kenë akses në shërbimet themelore dhe të forcojnë punësimin dhe zhvillimin përmes fillimit të iniciativave ekonomike.	36

Praktika e mirë 17: Mbështetja dhe përmirësimi i programeve të rehabilitimit dhe ri-integrimit.	38
Praktika e mirë 18: Pranoni rolin e medias si një grup i synuar dhe lehtësues duke promovuar ndërgjegjësim më të madh midis gazetarëve për ndërfaqen ndërmjet krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit.	41
Praktika e mirë 19: Koordinoni me donatorët për të rritur në maksimum rezultatet dhe për të shmangur dublikimin e aktiviteteve/ndërhyrjeve.	42
D. NDËRTIMI I KAPACITETIT DHE ZBATIMI I LIGJIT	44
Praktika e mirë 20: Rritja e ndërgjegjësimit dhe kapacitetit të praktikuesve përkatës në lidhje me krimin e organizuar transnacional dhe terrorizmin.	44
Praktika e mirë 21: Rritja e kapaciteteve financiare hetimore.	46
Praktikë e mirë 22: Rritni kapacitetet për të monitoruar hapësirën kibernetike.	49
Praktika e mirë 23: Forconi kapacitetin e sistemeve gjyqësore për të luftuar nexus dhe siguroni që profesionistët ligjorë të trajnohen për të njohur lidhjet midis krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit.	51
Praktika e mirë 24: Puna me burgjet dhe shërbimet e provës për të penguar bashkëpunimin dhe transferimin e aftësive dhe njohurive ndërmjet krimit të organizuar transnacional dhe terrorizmit.	53
Praktika e mirë 25: Përcaktoni përparësitë dhe forconi sigurinë e kufirit.	56

Seksioni 1: Hyrja në Manualin e Politikave

Si një përgjigje ndaj shqetësimit në rritje të shteteve në lidhje me Nexus midis krimit të organizuar transnacional (TOC) dhe terrorizmit (shpesh të referuara thjesht si: Nexus), Instituti i Kërkimit për Drejtësinë dhe Drejtësinë e Kombeve të Bashkuara (UNICRI) ka punuar në partneritet me Hollandën nën ombrellën e Forumit Global Kundër Terrorizmit (GCTF) Nexus midis Nismës së Krimit të Organizuar Ndërkombëtar dhe Terrorizmit (këtu e tutje: Iniciativa Nexus), për të mbështetur komunitetin ndërkombëtar për këtë çështje.

Iniciativa Nexus parashikoi organizimin e katër takimeve rajonale ¹, përfshirë përfaqësues nga qeveritë, ekspertë dhe praktikues ndërkombëtarë, organizata rajonale dhe akademi për diskutimin e njohurive ekzistuese dhe për informacionin në kontekstin përkatës rajonal. Çdo takim adresoi manifestimet rajonale të Nexus dhe sfidat që lidhen me të dhe adresoi mundësitë për të trajtuar Nexus në tre fusha kryesore: (1) studimi dhe shkëmbimi i informacionit, (2) angazhimi lokal, dhe (3) ndërtimi i kapaciteteve dhe zbatimi i ligjit. Nga informacioni dhe të dhënat e mbledhura gjatë takimeve, UNICRI zhvilloi *GCTF Praktikat e mira të Hagës në Nexus ndërmjet krimit të organizuar dhe terrorizmit ndërkombëtar*.² Këto u miratuan në takimin e nëntë ministror të GCTF në New York në shtator 2018 dhe u prezantuan në Këshillin e Sigurimit të Kombeve të Bashkuara (KB) konferenca e hapur Komiteti kundër terrorizmit në Nexus-in e krimeve të terrorizmit në tetor 2018.

Ky Manual i Politikave Nexus (këtu e tutje: Manuali) shënon kulmin e këtij procesi të kërkimit dhe konsultimit dhe u krijua për të mbështetur më tej praktikuesit, politikëbërësit si dhe ekspertë të tjerë qeveritarë, për të formuluar përgjigje dhe për të kthyer Praktikat e mira në veprime konkrete. Më konkretisht, manuali do të ndihmojë shtetet ³ për të kuptuar më mirë këtë fenomen në zhvillim; dhe (b) t'u sigurojë shteteve udhëzime se si t'i përgjigjen lidhjeve midis krimit të organizuar dhe terrorizmit. Përfundimisht (c) manuali gjithashtu ofron përkufizime dhe pika vëzhgimi që lehtësojnë "monitorimin" e tij.

-
- 1 Algjeria (tetor 2017) Afrika Perëndimore dhe rajoni i Sahelit, Shqipëria (shkurt 2018) rajoni i Ballkanit, Singapori (mars 2018) rajoni i Azisë Juglindore dhe Jugore, Kenia (maj 2018) Briri i Afrikës dhe rajoni i Afrikës Lindore.
 - 2 GCTF (2018). *Praktikat e mira të Hagës në Nexus midis krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit*. Available at: <https://www.thegctf.org/About-us/GCTF-documents>.
 - 3 Si një fenomen i përparësisë në rritje, rezoluta të shumta të Këshillit të Sigurimit të KB kanë bërë referenca të qarta për këto lidhje, duke bërë thirrje që shtetet të adresojnë më mirë lidhjen midis krimit të organizuar dhe terrorizmit për shkak të kërcënimit që ai paraqet për sigurinë dhe zhvillimin.

Përkufizimi i konceptit

Nexus (Lidhja) midis krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit është nga natyra komplekse dhe dinamike. Aty ku ekzistojnë lidhje midis TOC dhe terrorizmit, shpesh ekzistojnë edhe një sërë krimesh periferike dhe lehtësuese. Këto manifestohen në mënyra të ndryshme dhe tregohet se kanë karakteristika të dallueshme në rajone të ndryshme. Një numër në rritje i studimeve të rasteve zbulojnë se Nexus ka ndikime në të gjithë globin. Në raste ekstreme, Nexus shihet se ka një ndikim të drejtpërdrejtë negativ në siguri, duke kontribuar në gërryerjen e stabilitetit dhe zhvillimit politik, ekonomik dhe shoqëror. Edhe në rajonet e konsideruara më të qëndrueshme dhe të sigurta, marrëdhënia midis aktiviteteve terroriste dhe kriminale është dokumentuar mirë dhe ka vepruar si një mundësuese e terrorizmit. Kjo marrëdhënie merr një larmi manifestimesh që shfaqen në mënyra të ndryshme në varësi të faktit nëse Nexus lidhet me një organizatë vetë, ose një transaksion midis dy grupeve të pavarura (d.m.th. një grup kriminal dhe një qelize apo grupi terrorist). Në nivelin e tij më themelor, sidoqoftë, Nexus ka të bëjë me bashkëveprimin midis dy elementeve të krimit të organizuar dhe terrorizmit.

1. NEXUS TRANSAKSIONAL

Një nexus (lidhje) “transaksionare” zakonisht i referohet bashkimit të një njësie kriminale dhe një grupi terrorist për të përmbushur kërkesat specifike operacionale. Ky “bashkim” manifestohet në dy mënyra kryesore: (1) një aleancë, ose (2) përvetësimi i taktikave përmes të mësuarit organizativ. E para është e ngarkuar me dobësi të mundshme dhe shpesh nuk shihet se shfaqet si një marrëdhënie afatgjatë; ndërsa e dyta thekson aftësinë e një grupi kriminal ose terrorist për të mësuar se si të integrojnë taktikat e tjetrit.

a. Aleancat

Përkufizimi: Një aleancë i referohet bashkimit funksional (fizik), më së shpeshti në formën e një aleance për këtë qëllim, midis një grupi kriminal dhe (zakonisht) një qelize terroriste. Në mënyrë tipike, aleancat ofrojnë qasje në njohuri të specializuara (p.sh. pastrim parash), shërbime të specializuara (p.sh. falsifikime), mbështetje operacionale (p.sh. akses në një rrjet kontrabandë) dhe/apo mbështetje financiare (p.sh. bashkëpunim në sjelljen e produkteve të paligjshme në treg).

“Wildcard” (gjithëpërfshirja) e aleancave vjen në formën e “inter ndërmjetësit kriminal” i cili angazhohet për të lehtësuar hyrjen në mallra të paligjshëm ose droga (p.sh. armë) ose transaksione (p.sh. dokumentacion të falsifikuar).

b. Përvetësimi i taktikave

Përkufizimi: Në këtë manifestim të Nexus, një grup kriminal ose terrorist do të miratojë taktikat e tjetrit për të sjellë ose zhvilluar aftësi të brendshme.

Për shembull, kjo mbulon situatat e një grupi terrorist që mëson të përfshihet në aktivitete kriminale si një burim i financimit ose përçarjes, ose një njësie kriminale që kryen akte terroriste për të shkaktuar frikë brenda një segmenti të shoqërisë që ata po kërkojnë të ndikojnë ose kontrollojnë.

Në mjedisin aktual ndërkombëtar ekzistojnë dy koncepte të lidhura me përvetësimin e taktikave. Njëri është “të mësuarit organizativ” dhe i dyti është “radikalizimi i burgut”.

Të mësuarit organizativ në thelb i referohet aftësisë së një grupi për të evoluar me kalimin e kohës duke u përshtatur në mënyrë aktive me mjedisin e tij operacional. Të gjitha organizatat, qofshin të licencuara apo të paligjshme marrin njohuri nga individë brenda grupit nga dështimet dhe sukseset e kaluara të grupit edhe nga grupe të tjera. Është përmes këtij procesi që grupet vlerësojnë nevojën për të adoptuar taktika të reja, të eksplorojnë përdorimet e teknologjisë, të zhvendosin fokusin e tyre gjeografik ose rekrutimin e synuar për të marrë një grup të kërkuar aftësish. Disektimi i evolucionit të grupeve të ndryshme terroriste dhe përbërja e këtyre qelizave luftarake ofron indikacione të forta se ka ndodhur një shkallë e të mësuarit organizativ.

Në një nivel, kjo theksohet në zhvillimin e taktikave të rekrutimit, me prova thelbësore që tregojnë se rekrutët me prejardhje kriminale jo vetëm që përshpejtojnë radikalizimin, por se rekrutët me përvojë kriminale përparësohen disi.

Radikalizimi i burgut ose rekrutimi i burgut identifikohet si një pikë shumë specifike e të mësuarit organizativ që ka pasur një ndikim të rëndësishëm në evolucionin gjithnjë e më të nuancuar të Nexus; veçanërisht në vendet më të qëndrueshme politikisht të Evropës Perëndimore dhe Veriore. Më qartë, (ish) të burgosurit - dhe për më tepër, kriminelët me bazë në komunitet - janë bërë gjithnjë e më shumë individë drejtues të shumë qelizave militante. Kjo u pa qysh nga sulmet e Madridit të vitit 2004, të kryera nga disa ish-kriminelë dhe të financuara nga shitja e drogës; dhe rregullisht deri në sulmet më të fundit të kryera në Evropë.

Nuk ka dyshim se burgjet, siç tregohet në studime të ndryshme, janë të prekshme nga lidhja midis krimit të organizuar transnacional dhe terrorizmit nga vetë natyra që ata bashkojnë kriminelët dhe terroristët (ose ekstremistët militantë) në një hapësirë të vogël dhe një kohë specifike. Kjo ka provuar se krijon mundësi për bashkëpunim, rrjetëzim dhe transferim/integrim të aftësive.

2. NEXUS ORGANIZATIV

Nexus “organizativ” ndodh kur aktivitetet kriminale dhe terroriste zënë të njëjtën hapësirë dhe kohë. Brenda këtij manifestimi të Nexus, ka shkallë të ndryshme se si veprimtaria kriminale dhe terroriste mbivendosen.

c. Integrimi

Përkufizimi: Kjo i referohet dy situatave të dallueshme. Së pari, i referohet evolucionit të një aleance të tillë që një fraksion kriminal të integrohet në një qelizë terroriste (ose anasjelltas). Së dyti, ajo përfshin rekrutimin e synuar të një grupi kriminal në një qelizë terroriste. Motivimi për ta bërë këtë është marrja e aftësive taktike brenda një afati kohor potencialisht të përsheptuar. Kjo nuk ka të bëjë me rekrutimin e individëve me prejardhje kriminale, por integrimin e një grupi të radikalizuar të kriminelëve të vendosur - shpesh të vendosur tashmë në komunitetin e afërt.

d. Hibrid

Përkufizimi: Ky manifestim i Nexus llogaritet transformimin e qëllimit thelbësor/ themelit ideologjik të një grupi. Një entitet hibrid do të shfaqë njëkohësisht motive ideologjike dhe ekonomike duke kryer akte terrorizmi dhe duke u përfshirë në krim të organizuar për maksimizimin e fitimit. Grupi në fjalë mund të përkufizohet në mënyrë të barabartë si kriminel ose terrorist dhe ka potencialin më të madh për t'u anashkaluar si nga agjensitë anti-krim ashtu edhe nga agjensitë e antiterrorizmit.

Ekzistojnë disa faktorë shumë specifik që ndihmojnë në kategorizimin e një grupi si ai që është, nga natyra, hibrid në mënyrën e tij të funksionimit. Këto përfshijnë: një ndryshim të dukshëm në udhëheqje, një bazë anëtarësie në zhvendosje (shpesh për shkak të strategjive të reja të rekrutimit), humbja e kontrollit të centralizuar për shkak të rritjes së fraksioneve të pavarura ose frakturave të brendshme, ose mungesës së lidershit/konkurrencës për udhëheqjen në një nivel zonal.

e. Transformimi

Përkufizimi: Ky është një manifestim evolucionar i Nexus dhe i dukshëm kur një grup terrorist evoluon (në mënyrë organizative dhe operacionale) në një rrjet kriminal ose anasjelltas. Ky është manifestimi më i sofistikuar i lidhjes midis krimit të organizuar transnacional dhe terrorizmit dhe ai që kërkon monitorimin e vazhdueshëm të grupit për ta identifikuar që nga shfaqja e tij do të varet nga pikat kryesore të vëzhgimit, të tilla si një evolucion i rëndësishëm në operacione, udhëheqje, bazë rekrutimi dhe financim.

Një transformim ndodh kur qëllimet dhe motivimet përfundimtare të një grupi kriminal ose terrorist ndryshojnë në pikën ku grupi nuk mban më justifikimin origjinal përcaktues për ekzistencën e tyre. Me fjalë të tjera, ai nuk drejtohet më nga motivimet ideologjike ose ekonomike që fillimisht i përcaktonin ata si natyrë terroriste ose kriminale.

Transformimi i një grupi nga terrorist në kriminel është dokumentuar me një farë frekuence në të gjithë botën dhe në të gjitha rastet është nxitur nga ndryshimet kryesore në dinamikën dhe përbërjen e grupit. Për shembull, grupi terrorist ka ndryshuar racionalizimin e tij nga kryerja e akteve të dhunës në grumbullimin e fitimeve përmes ndërmarrjeve kriminale. Grupi shpesh tregon një intensitet më të ulët në kërkesat e tij politike dhe një profil më të ulët publik. Ekziston një zvogëlim i dukshëm i sulmeve ndaj objektivave civilë “të pafajshëm”, përveç nëse ata që synohen janë të lidhur me fitime (p.sh. pirateria).

Subjektet kriminale që evoluojnë thelbësisht në një grup terrorist kanë ndodhur me frekuencë të dukshme më të vogël; dhe më shpesh shihet si një përjashtim nga rregulli. Rasti i dokumentuar është ai i grupit Dawood Ibrahim/Kompania D.

f. Vrima e zezë

Përkufizimi: “Vrima e zezë” është më pak një shfaqje e Nexus-it, sesa përshkrimi i një mjedisi ekstrem që krijon lidhjen në shumë prej shfaqjeve të tij. Sipas përkufizimit, “vrima e zezë” zakonisht i referohet një zone të përcaktuar gjeografike që i mungon qeverisja dhe siguria dhe kontrolli territorial shpesh merret nga grupe që janë në gjendje të fitojnë kontroll mbi ekonominë (zakonisht të parregulluara dhe shpesh të paligjshme) dhe njerëzit. Rritja e ndërgjegjësimit për skenarin e “vrimës së zezë” është e lidhur me skenarin më të keq të shfaqjeve të Nexus, ku konvergjenca midis këtyre dy aktiviteteve dhe/ose entiteteve promovojnë ose mbështesin një gjendje të pasigurisë ekstreme ndërsa grupet garojnë për të siguruar pushtetin ekonomik dhe politik përmes mjeteve ekstreme (p.sh: dhuna dhe veprimtaria kriminale).

Konflikti i mbështetur nga ekzistenca e Nexus ndaj një disa karakteristika. Këto përfshijnë: mungesën e rendit ushtarak dhe rendit politik, mbajtjen e paqëndrueshmërisë për të siguruar aktivitetin kriminal dhe mbajtjen e dhunës për të siguruar pushtetin e nevojshëm për të caktuar vlerat dhe burimet e një komuniteti.

Shembuj ilustrues: Ndryshimet rajonale

Se si shfaqet Nexus midis krimit dhe terrorizmit në çdo kohë të caktuar shpesh është një funksion i gjeografisë edhe mjedisit politik dhe sigurisë.

Në një kontekst të politikave, nxjerrja në pah e variacioneve rajonale sesi manifestohet Nexus në juridiksione të caktuara zbulon njëkohësisht rëndësinë e një përpjekjeje të koordinuar të zbatimit të ligjit, inteligjencës dhe përpjekjeve të sigurisë kombëtare.

1. SHTETET POLITIKISHT TË QËNDRUESHME

Nexus është kryesisht i izoluar në manifestimin *transaksionar* të Nexus-it, veçanërisht qelizat terroriste që përfshihen në krim si burim i financimit. Në Evropë, më konkretisht, ka gjithashtu prova të shumta të qelizave militante të rritura në shtëpi që rekrutojnë kriminelë të konvertuar në operacionet e tyre, shpesh duke përdorur besnikërinë e përbashkët të komunitetit. Në fakt, studimet e kryera në të gjithë Evropën nxjerrin në pah se ka shembuj në rritje të terroristëve me të kaluar kriminale, të cilët jo vetëm sigurojnë qasje në ekspertizë kriminale, por që tashmë janë të desensibilizuar ndaj dhunës.

Nexus në shtetet e qëndrueshme politikisht manifestohet në mënyra më pak transparente dhe më adaptive ndaj mjedisit sesa në rajone më pak të qëndrueshme politikisht. Prandaj, Nexus mund të paraqesë një kërcënim potencial më të madh në shtete të qëndrueshme politikisht se sa diku tjetër. Ka pak dyshim që Nexus në këtë gjeografi ushqen kërcënimin e terrorizmit të rritur në shtëpi dhe përdor vështirësitë me të cilat përballet zbatimi i ligjit për të bërë dallimin midis krimeve të vogla (vëllim i lartë, kosto e ulët) që lehtësojnë ndërmarrjen terroriste, përkundrajt asaj që thjesht ushqen një problem të komunitetit lokal, relativisht të padëmshëm.

2. SHTETET KALIMTARE

Në shtetet në tranzicion, disa variacione të shfaqjeve transaksionare dhe organizative të Nexus-it kanë qenë të dukshme ndër vite, me subjekte hibride dhe transformuese. Historikisht, siguria e dobët e kufirit, zbatimi i dobët i ligjit, zyrtarë të korruptuar publik dhe rrjetet e vendosura të trafikimit kanë lehtësuar shfaqjen e grupeve hibride që kanë kërkuar njëkohësisht qëllime politike dhe maksimizimin e fitimit, shpesh duke përfituar nga një bazë e këmblyeshme e anëtarësimit/rekrutimit.

Nexus në këtë lloj gjeografie përshkruhet me saktësi si *ad hoc/specifik* sepse kryesisht bazohet në plotësimin e nevojave të menjëhershme operacionale dhe - ndryshe nga mjediset (pas) konfliktit - jo për përjetësimin e paqëndrueshmërisë. Brenda këtyre zonave, ndërveprimi midis krimit dhe terrorizmit tenton të ndjekë tregtinë e mallrave të paligjshme me vlerë të lartë (p.sh. narkotikë, armë).

3. SHTETET (PAS) KONFLIKTUALE

Në këto mjedise, Nexus mund të shihet në fazat e tij më interaktive dhe të zhvilluara. Vendet ku kontrolli i qeverisë është i fragmentuar dhe shpesh i dobët - nxisin bashkëpunimin midis kriminit të organizuar dhe terrorizmit. Duke pasur parasysh një kontekst të paqëndrueshmërisë, as grupet kriminale dhe as terroristët nuk shfaqin ndonjë besnikëri të lindur ndaj shtetit; kështu që llogaritjet e rrezikut të bëra për të kapërcyer ndarjen kriminale-terroriste bazohen më shumë në përmbushjen e përfitimeve të menjëhershme sesa në vlerësimin e pasojave afatgjata.

Ruajtja e paqëndrueshmërisë është një interes i përbashkët sepse zvogëlon legjitimitetin e qeverisë qendrore në sytë e popullatës lokale, duke krijuar kushtet e përshtatshme për aktivitete kriminale (trafik i paligjshëm, rekrutim në grupe terrorizmi, etj.) dhe si pasojë për përhapjen e Nexus.

Pikat e vëzhgimit të Nexus

Identifikimi i “mundësuesve” në një mjedis që është i favorshëm për zhvillimin ose evolucionin e një lidhje midis kriminit të organizuar dhe terrorizmit është një ushtrim kompleks. Imtësitë e faktorëve mundësues shpesh janë specifike për rajonin dhe varen nga vendndodhja (p.sh. zonat urbane ose rurale, kufitare) dhe ato ndikohen më tej nga mjedisi më i gjerë socio-politik (p.sh. mungesa e kontrollit të qeverisë, prania e rreptë ushtarake) dhe llojet e grupeve që veprojnë në ato mjedise.

Duke pranuar që faktorët mjedisorë dhe organizativë do të ndikojnë në mënyrën se si Nexus manifestohet në një lokalitet specifik dhe potencialisht se si zhvillohet Nexus, ka disa pika vëzhgimi që luajnë një rol të rëndësishëm - nëse jo thelbësor - në këtë proces.

I. Faktorët mjedisorë

Gjeografia e operacioneve	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Afërsia urbane ose rurale me kufijtë, afërsia me territorin e “pa qeverisur”.
Ekonomia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Shtrirja e varfërisë në fushën kryesore të operacioneve. ➤ Pjesë(t) e ekonomisë lokale të dominuara nga tregtia e paligjshme. ➤ Pabarazitë socio-ekonomike janë vizualisht të përhapura. ➤ Komuniteti ka ndarë varësi financiare me grupe kriminale ose terroriste që veprojnë në zonë.
Statusi social	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pabarazitë e trajtimit midis grupeve të pakicave. ➤ Ndryshimi(et) në mënyrën se si trajtohen grupet e pakicave.
Dinamika e sigurisë	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grupet e paligjshme (kriminale dhe/ose terroriste) veprojnë në zona me kufij “porozë”, me rrugë të krijuara trafikimi. ➤ Grupet e paligjshme ndajnë dhe/ose zhvillojnë një bashkëvarësi në këto rrugë.
Peisazhi politik	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gjendja e marrëdhënieve midis qeverisë dhe shërbimeve të sigurisë. ➤ Ekzistenca e një peisazhi ultra-konservator në rritje/partive nacionaliste që mund të krijojnë pakënaqësi midis grupeve të pakicave.
Qeverisja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Shenja(t) e kapacitetit gërryes ose ndikimit të institucioneve shtetërore. ➤ Kapaciteti i zbatimit të ligjit po ndikohet nga çdo zhvillim politik ose tjetër. ➤ Legjislacioni nuk është i vazhdueshëm ose jo i plotë për të adresuar krimin e organizuar dhe/ose terrorizmin.
Korrupsioni	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gjendja e korrupsionit në vend. ➤ Ndikimet e korrupsionit në segmente të sektorit publik dhe privat. ➤ Korrupsioni sistemik që rezulton në cenueshmëri dhe dëmton institucionet shtetërore dhe shërbimet e sigurisë. ➤ Shqetësime ekzistuese se zyrtarët shtetërorë tremben ose marrin ryshfete në mënyrë që të lehtësojnë operacionet kriminale ose terroriste dhe transaksionet shoqëruese. ➤ Tregues(at) që institucionet shtetërore po infiltrohen/janë infiltruar.

II. Faktorët organizativë	
Udhëheqja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fërkimi midis “anëtarëve” të vjetër. ➤ Grupi po ndahet në fraksione. ➤ Humbje e dukshme në “anëtarë”. ➤ Udhëheqja është e izoluar ose e prekshme nga sfidat e lidershipit. ➤ Pamundësia e grupit për të mbijetuar humbjen e udhëheqësit të tyre aktual. Në rast të një lidershipi të shpërndarë, cilat janë ndikimet në dinamikën dhe operacionet e grupit?
Rekrutimi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rekrutët burojnë nga një demografi e re e shoqërisë. ➤ Ekziston një ndryshim midis rekrutëve të vendosur ideologjikë dhe rekrutëve të sapo radikalizuar. ➤ Grupi kriminal/terrorist po përdor një rrëfim “shpengues” –p.sh. duke ndërtuar një ndjenjë të përkatësisë dhe bashkësisë. ➤ Përfitimet e bashkimit janë thjesht ekonomike ose përfshijnë stimuj financiarë (veçanërisht të rëndësishëm për grupet terroriste). ➤ Vendi i rekrutimit po ndryshon, p.sh. nga komuniteti dhe shkollat në burgje. ➤ Ka ndryshime thelbësore në atë që tërheq rekrutët e rinj në ndërmarrjen kriminale ose terroriste: siguria ekonomike, pranimi shoqëror, sigurimet morale, ose kërcënimi fizik.
Aftësitë	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aftësitë dhe/ose taktikat e brendshme të grupit janë në zhvillim/ndryshim. ➤ Bilanci midis dhunës dhe kriminalitetit po ndryshon. ➤ Kur ndikohen aftësitë për t’u përfshirë në akte terroriste, grupi “terrorist” atëherë përqendrohet në financimin përmes një ndërmarrje kriminale për të detyruar një situatë “hibride”. ➤ Grupi po diversifikon angazhimin e tij në llojet e aktiviteteve kriminale për të shmangur varësinë e tepërt nga një. Ndërsa hyn në tregje të reja, ekziston një potencial për bashkëpunim ose konkurrencë me një grup tjetër kriminal ose terrorist.
Mbështetja e jashtme	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grupet përfitojnë nga një lloj mbështetje popullore, p.sh. grupi është në gjendje të përdorë (përmes keqardhjes ose frikësimit) një rrjet të diasporës. Në një rast të tillë, çfarë është në gjendje ai rrjet t’i sigurojë grupit?

Seksioni 2 - Praktikave të mira dhe arkivi i njohurive

GCTF Praktikave të mira të Hagës në Nexus ndërmjet organizimit ndërkombëtar të krimit dhe terrorizmit (Praktikave të mira të Nexus)) janë praktika jo-detyruese të zhvilluara nga UNICRI si pjesë e iniciativës Nexus. Praktikave të mira Nexus janë zhvilluar pas konsultimeve të ndryshme rajonale dhe kanë për qëllim t'u ofrojnë anëtarëve të GCTF dhe aktorëve të tjerë të interesuar një listë jo-të lodhshme të rekomandimeve për t'i ndihmuar ata në zhvillimin e politikave dhe strategjive për t'iu kundërvënë manifestimeve të ndryshme të lidhjes midis krimit të organizuar transnacional dhe terrorizmit.

Seksioni aktual i manualit bazohet në dokumentin e Praktikave të Mira të Nexus, duke siguruar udhëzime të hollësishme dhe një kornizë se si t'i zbatoni ato.

Secila nga pikat në këtë seksion ndjek strukturën e dokumentit të Praktikës së Mirë (PM) të Nexus. Në reflektimin e dokumentit të Praktikave të Mira, ky manual është ndarë në katër seksione kryesore duke mbuluar fushat me përparësi ku mund të ndërmerren veprime urgjente. Seksionet janë (a) konsiderata ligjore, (b) studime dhe shkëmbim informacioni, (c) angazhimi lokal, dhe (d) ndërtimi i kapaciteteve dhe zbatimi i ligjit. Dokumenti i fundit duhet të konsultohet kur i referohemi kësaj pjese, për një lexim më gjithëpërfshirës dhe shpjegim shtesë mbi kontekstin dhe përshkrimet e secilës praktikë të mirë. Pikat nën praktikave të mira janë strukturuar duke përdorur sa vijon:

- ➊ **Veprimet kryesore** - hapat që duhen ndërmarrë për të plotësuar praktikën e mirë. Sugjerohen disa veprime dhe hapa kryesorë për një praktikë të mirë.
- ➋ **Aktorët kryesorë** - aktorët kryesorë të interesit në nivelin lokal, kombëtar, rajonal ose ndërkombëtar që mund të përfshihen në zbatimin e veprimeve kryesore. Këshillohet shumë që t'i jepet shqetësimi i duhur për të siguruar përfaqësim të ekuilibruar gjinor kur kryeni veprime të sugjeruara.
- ➌ **Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente** - dokumente zyrtarë në lidhje me praktikën e mirë.
- ➍ **Shembuj** - iniciativa të kaluara/të vazhdueshme në lidhje me çështjet e adresuara nga secila praktikë e mirë; lista është jo-e lodhshme.

Lista jo e lodhshme e rekomandimeve dhe jo-detyruese të paraqitura më poshtë u përgatit bazuar në informacionin dhe reagimet e mbledhura gjatë takimeve rajonale, të integruara me praktikave të mira të identifikuar në fushat me rëndësi të madhe për lidhjen.

A. KONSIDERATAT LIGJORE

Praktika e mirë 1: Kërkoni koherencë midis legjislacionit të brendshëm kundër krimit dhe antiterrorizmit, me konventat dhe protokollet ligjore rajonale dhe ndërkombëtare në lidhje me terrorizmin dhe krimin e organizuar ndërkombëtar.⁴

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Nëse strukturat kombëtare lejojnë, krijoni një organ të rishikimit të legjislacionit kombëtar për të vlerësuar dhe monitoruar nevojën për të rishikuar legjislacionin e brendshëm antikrim (në veçanti masat transnacionale të krimit të organizuar) dhe antiterrorizmit.
 - Kur është e nevojshme, shtetet mund të konsiderojnë krijimin e një organi (legjislacioni) shqyrtues, përgjegjës për monitorimin e nevojës së rinovimit, ndryshimit ose lidhjes më të mirë të legjislacionit vendas mbi krimin e organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmin në mënyrë që të jenë më të përgjegjshëm ndaj situatës në zhvillim në terren, duke marrë parasysh natyrën e ndryshimit të shpejtë të faktorëve dhe kushteve që lehtësojnë Nexus.
 - Organi i rishikimit mund të jetë gjithashtu përgjegjës për monitorimin e zbatimit të legjislacionit kundër krimit dhe antiterrorizmit dhe mënyrën e lidhjes së tyre me njëri-tjetrin për parandalimin dhe luftimin e nexus midis krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit. Rezultatet e procesit të monitorimit janë plotësuese të analizës së kryer nga organi i rishikimit të legjislacionit. Sidoqoftë, monitorimi do të synonte të identifikonte boshllëqet dhe sfidat e mundshme në zbatimin e legjislacionit kundër krimit dhe antiterrorizmit, duke përfshirë mënyrën e lidhjes së tyre me njëri-tjetrin, nga një perspektivë më praktike. Mekanizmat e monitorimit mund të vendosen në konsultim me palët e interesuara përkatëse duke përfshirë anëtarët e qeverisë, ekspertët në këtë fushë, akademinë, praktikuesit, etj, dhe do të aprovohen përfundimisht nga qeveria. Monitorimi mund të konsiderohet si një mjet jashtëzakonisht i dobishëm për të verifikuar ndryshimet e mundshme brenda të njëjtit kontekst, për të matur ndikimet e ligjeve specifike në lidhje me ndryshime të tilla, për të identifikuar mospërputhjet

4 Shihni Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar, Nju Jork, 15 nëntor 2000. Instrumentet përkatëse ndërkombëtare dhe rezolutat e KB në lidhje me antiterrorizmin mund të gjenden gjithashtu në: <http://www.un.org/en/counterterrorism>. Shihni gjithashtu GCTF Rekomandimet e Valetës në lidhje me kontributet e parlamentarëve në zhvillimin e një përgjigje efektive ndaj terrorizmit, Rekomandimi 1. www.theGCTF.org.

e mundshme midis ligjeve dhe procedurave operacionale dhe të nxjerrë në pah nevojën për të zhvilluar protokolle, procedura standarde, etj

- Hapi 2 - Nëse strukturat kombëtare e lejojnë, rishikimi i instrumenteve përkatëse ligjore vendase për të përmirësuar reagimin e tyre në parandalimin dhe luftimin e Nexus midis krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit, duke marrë parasysh konventat dhe protokollet ligjore rajonale dhe ndërkombëtare që një vend është nënshkrues i tyre.
 - Autoritetet qeveritare mund të marrin në konsideratë rishikimin e legjislacionit të brendshëm kundër krimit dhe antiterrorizmit dhe mënyrën në të cilën të dy kornizat legjislative janë të lidhura me njëra-tjetrën. Rishikimet e tilla duhet të kenë një fokus specifik në boshllëqet e mundshme në legjislacionin vendas dhe mospërputhjet e tij me konventat ligjore dhe protokollet rajonale dhe ndërkombëtare mbi terrorizmin dhe krimin e organizuar ndërkombëtar, duke rekomanduar zgjidhje të mundshme për t'i përafuar ato. Duhet t'i kushtohet vëmendje përforcimit dhe harmonizimit të politikave dhe ligjeve mbi privatësinë, përfshirë mbrojtjen për dëshmitarët dhe kallëzuesit⁵, si dhe respektimin e të drejtave të njeriut.

Aktorët kryesorë

- Bërësit e politikave.
- Autoritetet e zbatimit të ligjit (policia, prokurorët, gjyqtarët, autoritetet kufitare, etj).
- Aktorët lokalë (akademia, komunitetet, OJQ-të, etj.)
- Institucionet/organizatat rajonale dhe ndërkombëtare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Rekomandimet e Valetës në lidhje me kontributet e parlamentarëve në zhvillimin e një përgjigje efektive ndaj terrorizmit, Rekomandimi 1*
- ➔ *Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara S/2015/366 Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi kërcënimin e terroristëve që përfitojnë nga krimi i organizuar ndërkombëtar (2015), §75- 77*

5 Roli i mbrojtjes së kallëzuesve dhe mbrotja e tyre. Informacione të mëtejshme në lidhje me mbrojtjen e kallëzuesit në dispozicion në: <http://www.oecd.org/corruption/whistleblower-protection.htm>.

Praktika e mirë 2: Përmirësoni legjislacionin anti-korrupsion duke forcuar integritetin në institucionet shtetërore, duke mbështetur sundimin e ligjit dhe duke dekurajuar përfshirjen e zyrtarëve në aktivitete të paligjshme.⁶

Veprimet kryesore

- ➊ Hapi 1 - Kur shtetet nuk vlerësohen tashmë nga organizatat përkatëse të organeve ndërkombëtare, rishikoni, monitoroni dhe vlerësoni legjislacionin vendas anti-korrupsion⁷ dhe legjislacionin e përgjithshëm që mund të lehtësojë korrupsionin; kur është e nevojshme, vendet mund të forcojnë ligjet anti-korrupsion nëse këto duken të pamjaftueshme, duke ndjekur hapat e përshkruar në PM (Praktika e Mirë) 1.
- ➋ Hapi 2 - Në përputhje me legjislacionin kombëtar, rishikimi i strukturave, praktikave dhe procedurave brenda të gjitha organizatave, niveleve dhe sektorëve të shtetit për të vlerësuar dhe identifikuar faktorët e mundshëm të rrezikut që mund të lehtësojnë korrupsionin.
- ➌ Hapi 3 - Promovoni integritetin midis sektorit privat dhe publik për të rritur qëndrueshmërinë e organizatave dhe për të parandaluar njerëzit që të përfshihen në korrupsion. Kjo mund të bëhet përmes iniciativave të ndërgjegjësimit mbi kushtet dhe sjelljet, dhe/ose zhvillimin e një kodi të sjelljes.
- ➍ Hapi 4 - Ndërtimi i kapaciteteve të politikëbërësve dhe aktorëve të tjerë kryesorë për të parandaluar, njohur dhe luftuar korrupsionin në të gjitha format dhe manifestimet e tij.

Aktorët kryesorë

- ➊ Sektori publik, përfshirë institucionet qeveritare, në nivelin kombëtar dhe lokal (politikëbërësit, zbatimi i ligjit, gjyqësori, nëpunësit civilë, etj).
- ➋ Sektori privat, përfshirë korporatat ndërkombëtare dhe kompanitë vendore.

6 Shihni Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Korrupsionit, Nju Jork, 31 tetor 2013. Shihni GCTF Praktikët e mira në fushën e sigurisë dhe menaxhimit të kufijve në kontekstin e antiterrorizmit dhe ndalimit të rrjedhës së "luftëtarëve të huaj terroristë", Praktikë e mirë 15. www.theGCTF.org. Shikoni gjithashtu Zyrën e Kombeve të Bashkuara për Drogat dhe Krimin (UNODC) "Udhëzuesi Teknik i Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Korrupsionit".

7 Për detaje mbi një metodologji të mundshme për monitorimin dhe vlerësimin e strategjive dhe planeve të veprimit anti-korrupsion, shihni Raportin mbi Iniciativën Rajonale kundër Korrupsionit (RAI): http://rai-see.org/wp-content/uploads/2015/05/Methodology_on_Monitoring_2015.pdf.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër korrupsionit, rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme 58/4 të 31 tetorit 2003*
- ➔ *Praktikat e mira të GCTF në fushën e sigurisë dhe menaxhimit të kufijve në kontekstin e antiterrorizmit dhe ndalimi i rrjedhjes së "Luftëtarëve terroristë të huaj, Praktika e Mirë 15*
- ➔ *Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/55/25 Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar, neni 8 dhe 9*

Shembuj

- 🔗 Nisma rajonale antikorrupsion: <http://rai-see.org/>
- 🔗 Grupi i Shteteve Kundër Korrupsionit (GRECO), Këshilli i Evropës: <https://www.coe.int/en/web/greco>
- 🔗 Indeksi i Perceptimit të Korrupsionit të Transparencës Ndërkombëtare dhe Barometri Global i Korrupsionit: <https://www.transparency.org/research/cpi/overview>; <https://www.transparency.org/research/gcb/overview>

B. HULUMTIMI DHE SHKËMBIMI I INFORMACIONIT

Praktika e mirë 3: Kryeni kërkime shtesë për të rritur të kuptuarit e të gjitha aspekteve të Nexus për të zhvilluar përgjigje specifike për kontekstin bazuar në kërkime të bazuara në prova.⁸

Veprimet kryesore

- 🔗 Hapi 1 - Identifikimi i aktorëve përkatës dhe vlerësimi i boshllëqeve dhe përparësive kërkimore:
 - Identifikoni entitetet e ndryshme të përfshira në aktivitete kërkimore të përqendruara në Nexus dhe organizoni konsultime ose procese të tjera të përbashkëta ndërmjet përfaqësuesve nga entitetet kërkimore të identifikuar, sektori publik dhe privat, organizatat e shoqërisë civile, institucionet qeveritare dhe shërbimet e inteligjencës, për të identifikuar boshllëqet, fushat prioritare (për informacione të mëtejshme, referojuni PM 3) dhe për të eksploruar partneritete të reja të mundshme në

⁸ Shikoni gjithashtu GCTF, Memorandumin e Ankarasë mbi Praktikat e mira për një qasje shumë-sektoriale për luftimin e ekstremizmit të dhunshëm, Praktika e mirë 2. www.theGCTF.org.

hulumtimet e lidhura me Nexus. Një proces i tillë duhet të qartësojë që në fazën e hershme se çfarë lloji të informacionit dhe të dhënave synon të marrë kërkimi dhe cili do të jetë përdorimi i tij përfundimtar.

- Hapi 2 - Krijimi i rrjeteve kërkimore/ekipeve/konsorciumeve/partneriteteve të përbëra nga studiues dhe analistë nga universitete, qendra kërkimore, institucione qeveritare dhe joqeveritare, inteligjenca, agjensi të zbatimit të ligjit (LEA), sektorë publik dhe privat, shoqëria civile.
- Hapi 3 - Zhvillimi i mbledhjes përkatëse të të dhënave dhe mjeteve analitike që mund të përdoren për të lehtësuar aktivitetet kërkimore që synojnë të kuptuarit e mëtejshëm:
 - mënyrat e ndryshme në të cilat krimi i organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmi mund të lidhen dhe ndodhin në një rajon;
 - çështjet organizative dhe operacionale të lidhura me Nexus, përfshirë identifikimin e pikave të mundshme të cënueshmërisë që mund të ushqejnë shfaqjen e mëtejshme të një manifestimi të veçantë të Nexus;
 - faktorët e rezistencës së Nexus dhe faktorët e përbashkët për të dyja si krimin e organizuar edhe grupet terroriste që janë gjetur për të inkurajuar shkëputjen dhe diradikalizimin.
- Hapi 4 - Përhapja: Rezultatet e studimit të kryera në tema të lidhura me Nexus duhet të ndahen me aktorë të ndryshëm për të mbështetur përpunimin dhe zbatimin e iniciativave të lidhura me Nexus (lidhur me PM 15 dhe 19).

Aktorët kryesorë

- Akademikët.
- Analistë nga institucionet qeveritare, inteligjenca, LEA, sektori publik dhe privat.
- Studiues nga organizatat e shoqërisë civile.
- Bërësit e politikave.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Ankarasë mbi Praktikrat e mira për një qasje shumë-sektoriale ndaj luftimit të ekstremizmit të dhunshëm, Praktika e mirë 2*

Shembuj

- Qasja e Qeverisjes së Sigurisë së Brendshme Integruese (IISG): <https://wb-iisg.com/>
- Kërkimi i kryer nga Qendra Ndërkombëtare për Studimin e Radikalizimit dhe Dhunës Politike (ICSR) në Evropën Perëndimore (përmendur në përmbledhjen e takimit në Shqipëri)
- Puls Global i Sigurisë shtator 2018 mbi Nexus Krim-Terrorizëm botuar nga Qendra e Hagës për Studime Strategjike dhe Instituti Clingendael: <https://hcss.nl/report/global-security-pulse-september-2018-crime-terrorism-nexus>
- Projekti i hulumtimit dhe avokatisë i GLOBSEC mbi “nexus krim-terror” në Evropë: <https://www.globsec.org/projects/criminals-terrorists-back/>
- Programi mbi Nexus-in e trafikimit/terrorizmit në Euro-Azi: <http://ipsr.ku.edu/trafficking/>
- PROTON, iniciativa kërkimore përqendrohet në proceset e rekrutimit në krimin e organizuar dhe rrjetet terroriste përmes një integrimi inovativ ndërmjet shkencave sociale dhe kompjuterike: <https://www.projectproton.eu/about/>
- Projekti Takedown heton rolin e aspekteve sociale, psikologjike dhe ekonomike të proceseve që çojnë në krimin e organizuar (përfshirë veprat penale të lidhura me internetin) dhe rrjetet terroriste dhe ndikimin e tyre në bashkimin social: <https://www.takedownproject.eu/overview/>
- Nexus (Lidhja) e krimit dhe terrorit: Hetimi i mbivendosjes midis praktikave kriminale dhe ekstremiste, rrëfimeve dhe rrjeteve në Tripoli, Projekti i Kërkimit nga Dr. Raphael Lefevre në lidhje: <https://esrc.ukri.org/news-events-and-publications/news/news-items/new-research-projects-announced-to-tackle-international-crime-including-human-trafficking-cyber-crime-and-illicit-activity-at-sea/>

Praktika e mirë 4: Standardizoni dhe forconi aftësitë kërkimore dhe analitike për shkëmbim më efektiv të informacionit.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Vlerësimi i qasjeve metodologjike të kërkimit dhe shkëmbimit të informacionit në lidhje me mënyrën se si, kur dhe ku shfaqet lidhja midis krimit të organizuar dhe terrorizmit (aktiviteti lidhet dhe lehtësohet nga zbatimi i Hapit 2 të PM 3).

- Organizoni konsulta teknike ose procese të tjera të përbashkëta në nivel lokal, rajonal dhe ndërkombëtar me studiues, akademikë, LEA dhe analistë të nivelit të lartë të inteligjencës kriminale që merren me terrorizëm, krim të organizuar dhe lidhjet e tyre të mundshme, për të identifikuar, diskutuar dhe shkëmbyer informacione për:
 - ▶ sfidat aktuale dhe për të përcaktuar objektivat e studimit;
 - ▶ sfidat aktuale në lidhje me zhvillimin dhe zbatimin e metodologjive kërkimore të aplikuara për të kuptuar më tej sesi, kur dhe ku shfaqet lidhja midis krimit të organizuar dhe terrorizmit (shihni çështjet e përmendura në Hapin 3 të veprimeve kryesore në PM 3);
 - ▶ sfidat në verifikimin e identifikimit, mbledhjes dhe ndarjes së të dhënave dhe informacionit;
- 🕒 Hapi 2 - Përkufizimi i qasjeve standarde metodologjike për kërkimin dhe ndarjen e informacionit.

Bazuar në Hapin 1, organizoni konsultime teknike për të përcaktuar qasjet standarde metodologjike në nivelin lokal dhe rajonal, për të ndihmuar formulimin e pyetjeve të duhura kërkimore, duke promovuar optimizimin e burimeve dhe duke shmangur mbivendosjet/dublikimet e përpjekjeve të panevojshme. Shikoni më poshtë shembuj për mbështetje.

Aktorët kryesorë

- 🕒 Akademikët.
- 🕒 Analistë nga institucionet qeveritare, inteligjenca, LEA, sektori publik dhe privat.
- 🕒 Bërësit e politikave.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/55/25*
- ➔ *Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar, neni 28.2*

Shembuj

- 🕒 IORIS: u zhvillua mjeti i ri për ndarjen e informacionit në internet nga CRIMARIO: https://eeas.europa.eu/delegations/mauritius/50531/ioris-new-web-based-information-sharing-tool-developed-crimario_en

- Ndhurma teknike dhe instrumenti i shkëmbimit të informacionit të Komisionit Evropian: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/tenders/taix_en
- Iniciativa e Reformës së Inteligjencës GLOBSEC (GIRI), një rrjet pan-evropian dhe amerikan verior i zyrtarëve dhe akademikëve në shërbim dhe ish zyrtarëve kundër terrorizmit me qëllim zhvillimin dhe promovimin e zgjidhjeve më efektive transatlantike ndaj terrorizmit: <https://www.globsec.org/initiatives/globsec-intelligence-reform-initiative/>
- Iniciativa Globale e Ndarjes së Informacionit për Drejtësinë (Globale): <https://it.ojp.gov/global>
- Paketa Globale e Ndarjes së Informacionit (GIST): <https://it.ojp.gov/about-gist>
- Sistemi i Analizës dhe Monitorimit të Sigurisë Adaptive (ASAM): http://www.engr.uconn.edu/~sas03013/docs/SPIE_ASAM.pdf

Praktika e mirë 5: Vendosni kanale efektive të komunikimit me synimin për të inkurajuar dhe përmirësuar, kur është e mundur, shkëmbimin e informacionit dhe bashkëpunimin midis aktorëve qeveritarë dhe joqeveritarë, përfshirë akademikët dhe studiuesit e sektorit privat që veprojnë në një nivel lokal, kombëtar dhe rajonal.⁹

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Eksplorimi i nivelit aktual të bashkëpunimit, koordinimit dhe shkëmbimit të informacionit midis aktorëve qeveritarë dhe joqeveritarë, përfshirë akademikët dhe studiuesit e sektorit privat që veprojnë në nivelin lokal dhe rajonal. Inkurajoni sondazhet/intervistat jozyrtare që të kryhen ose aktivitete të tjera për mbledhjen e të dhënave që përfshijnë të gjithë aktorët e duhur, me qëllim përmirësimin e të kuptuarit të nivelit të bashkëpunimit, koordinimit dhe shkëmbimit të informacionit ndërmjet aktorëve kryesorë. Është e rëndësishme të theksohet se qëllimi i këtij procesi nuk është që të vlerësojë performancën e palëve të interesuara, por të inkurajojë dhe përmirësojë lidhjet dhe sinergjitë mes tyre.
 - Mund të konsiderohet të inkurajojë agjencitë qeveritare të botojnë raporte me burim të hapur dhe analiza për punën e tyre për publikun, të cilat mund të përdoren nga palët e tjera të interesuara përkatëse për kërkime të ardhshme.
- Hapi 2 - Formulimi/rishikimi/rinovimi i strategjive/planeve të veprimit/protokolleve/marrëveshjeve për të përcaktuar bashkëpunimin, koordinimin dhe mekanizmat e ndarjes së informacionit midis aktorëve qeveritarë dhe joqeveritarë, përfshirë

⁹ Shihni gjithashtu GCTF, Memorandumin e Ankarasë mbi Praktikën e mira për një qasje shumë-sektoriale në luftimin e ekstremizmit të dhunshëm, Praktika e mirë 2. www.theGCTF.org.

akademikët dhe studiuesit e sektorit privat që veprojnë në një nivel lokal, kombëtar dhe rajonal. Qëllimi është të sigurojë një informacion të qartë mbi rolin dhe përgjegjësitë e secilës prej entiteteve të identifikuar të thirrura për të bashkëpunuar dhe shkëmbyer informacione aty ku është e mundur ligjërisht.

- Hapi 3 - Organizimi i konsultimeve të rregullta midis njësive nga fusha e kërkimit dhe operacionit, me qëllim identifikimin dhe diskutimin e sfidave, boshllëqeve dhe zgjidhjeve të mundshme në lidhje me zbatimin e strategjive/planeve të veprimit/protokolleve/marrëveshjeve. Takimet e rregullta mund të jenë gjithashtu të dobishme për të zhvilluar dhe rritur nivelin e besimit, si dhe për të kuptuar rolin e rëndësishëm që bashkëpunimi efektiv dhe shkëmbimi i informacionit mund të luajë në plotësimin dhe lehtësimin e punës së secilës entitet.

Aktorët kryesorë

- Subjektet qeveritare.
- Studiuesit nga akademia dhe subjektet e tjera kërkimore.
- Analistët e inteligjencës.
- Hetuesit nga QLA-të.
- Analistë të sektorit privat.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Ankarasë mbi Praktikrat e mira për një qasje multi-sektoriale ndaj luftimit të ekstremizmit të dhunshëm, Praktika e mirë 2*

Shembuj

- Analiza e Përbashkët e NATO-s dhe Qendra e Mësimeve të Mësuar: <http://www.jallc.nato.int/activities/jointanalysis.asp>
- Mjedisi i Ndarjes së Informacionit (MNI): <https://www.dni.gov/index.php/who-we-are/organizations/national-security-partnerships/ise/about-the-ise>
- Platforma në internet për Parandalimin e Ekstremizmit të Dhunshëm (PVE) - një mjet ndërveprues i krijuar për të angazhuar bashkëpunimin në internet midis praktikuesve që punojnë në mënyrë aktive në PVE në Afrikë dhe Lindjen e Mesme: <https://pveplatform.forumbee.com/>
- Kolegji i Sigurisë Sahel (CSS) synon të forcojë bashkëpunimin rajonal për luftën kundër terrorizmit dhe krimin të organizuar dhe aktualisht po përqendrohet në Mauritania, Niger dhe Mali, me mundësinë e zgjerimit në vendet e tjera në këtë

nërajon. <http://www.west-africa-brief.org/content/en/g5-sahel-security-college-inauguration>

- Grupi i Ekspertëve të Komisionit të Nivelit të Lartë për Radikalizimin e Komisionit Evropian ofron këshilla për shtetet anëtare të Bashkimit Evropian në lidhje me: mënyrat për të përmirësuar bashkëpunimin midis palëve të interesit dhe shteteve anëtare; zhvillimin e mëtejshëm të politikave për parandalimin e radikalizimit; një mekanizëm për bashkëpunimin e strukturuar në të ardhmen në këtë fushë. <https://ec.europa.eu/home-affairs/news/high-level-expert-group-radicalisation-completes-work>

Praktika e mirë 6: Inkurajoni shkëmbimin e informacionit përmes përfshirjes së shtuar të institucioneve rajonale dhe ndërkombëtare.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Kur është e mundur, aktorët kryesorë të interesit të tillë si agjentët qeveritarë, zbatimi i ligjit, shërbimi i inteligjencës, agjencitë e sigurisë, etj mund t'i përmbahen iniciativave (p.sh. konsultimet, takimet teknike, programet dhe projektet, ndërtimi i kapaciteteve dhe aktivitetet e ndërgjegjësimit, etj.) që përfshijnë rajone dhe institucione/organizata ndërkombëtare, që synojnë identifikimin e sfidave dhe zgjidhjeve të mundshme për të përmirësuar ndarjen e informacionit midis shteteve, kritike për adresimin më të mirë të kushteve që lehtësojnë lidhjen midis krimit të organizuar transnacional dhe terrorizmit.
- Hapi 2 - Kur është e mundur, dhe në përputhje me legjislacionin kombëtar për mbrojtjen e të dhënave, shtetet inkurajohen të sigurojnë, në baza të rregullta, të dhëna e fundit që kërkohen për të mbajtur bazat e të dhënave të rinovuara në fushat përkatëse për Nexus (p.sh. Njoftimet e INTERPOL-it), baza e të dhënave të Dokumenteve të Udhëtimit të Vjedhura dhe të Humbura (SLTD), Sistemi Informativ i Europolit, etj.).
- Hapi 3 - Kur është e mundur, dhe në përputhje me legjislacionin kombëtar për mbrojtjen e të dhënave, shtetet inkurajohen të ndajnë me institucionet/organizatat rajonale ose ndërkombëtare informacione që mund të jenë të rëndësishme për të kuptuar më mirë, parandaluar dhe kundërshtuar faktorët dhe kushtet që lehtësojnë Nexus, në të gjitha format dhe shfaqjet e saj.

Aktorët kryesorë

- Qeveria.
- Shërbimet e inteligjencës.

- Zbatimi i ligjit.
- Agjencitë e sigurisë publike.
- Sektori privat.
- Institucionet/organizatat rajonale dhe ndërkombëtare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Rekomandime për Përdorimin dhe Mbrojtjen e Informacionit të Inteligjencës mbi Hetimet dhe Prokuroritë e Drejtuara nga Sektori i Drejtësisë Penale, i bazuar në Rregullin e Vendosijes së Ligjit, Rekomandimi 2*

Shembuj

- Aplikimi i Rrjetit të Shkëmbimit të Sigurt të Informacionit Europol (SIENA): <https://www.europol.europa.eu/activities-services/services-support/information-exchange/secure-information-exchange-network-application-siena>

Praktika e mirë 7: Pranoni dhe këshilloni organizatat jo-qeveritare dhe të shoqërisë civile si një burim i rëndësishëm i njohurive dhe ekspertizës në terren.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Inkurajoni njohjen nga qeveria (p.sh. përfshirjen në strategjitë, politikat, rregulloret kombëtare) të rolit dhe kontributit të mundshëm të OJQ-ve dhe organizatave të shoqërisë civile si një burim i besueshëm i informacionit dhe ekspertizës brenda vendit. Në mënyrë që të shmangët çdo rrezik i mundshëm i financimit, ose sigurimit të padashur të mbështetjes së subjekteve të shoqëruara me terrorizëm ose krim të organizuar, qeveritë mund të krijojnë procedura të përshtatshme të verifikimit dhe kontrollit të sigurisë për OJQ-të dhe OShC-të, të cilat duhet të jenë specifike për kontekstin.

Është e rëndësishme të përmendim grupin e rekomandimeve të zhvilluara nga Task Forca e Veprimit Financiar (FATF¹⁰), organi ndërkombëtar për përcaktimin e standardeve për luftimin e pastrimit të parave dhe parandalimin e financimit të terrorizmit. Shumë prej këtyre rekomandimeve përfshijnë përcaktimin e standardeve, të cilat subjekte të ndryshëm, përfshirë subjektet joqeveritare, duhet të respektojnë. FATF gjithashtu lëshoi një dokument, i cili përfshin një numër të

¹⁰ Për detaje të mëtejshme mbi organizatën, ju lutemi referojuni faqes në internet në: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf>.

Praktikave më të Mira¹¹ për luftimin e abuzimit të organizatave jofitimprurëse, të cilat i referohen Rekomandimit #8 të FATF.

- Hapi 2 - Ushtrimi i hartëzimit të organizatave joqeveritare dhe të shoqërisë civile për angazhim të mundshëm në nivelin lokal dhe rajonal. Kjo duhet të identifikojë llojin e organizatës, fushën e saj të veprimit dhe të vlerësojë kapacitetet dhe burimet e saj për të kryer detyrat e kërkuara.
- Hapi 3 - Krijimi i rrjeteve dhe promovimi i partneriteteve midis OJQ-ve, OSHC-ve dhe agjencive qeveritare për zhvillimin dhe zbatimin e iniciativave kërkimore në tema të lidhura me Nexus.
- Hapi 4 - Promovoni përfshirjen e OJQ-ve ose OSHC-ve si partnerë zbatues në programe ose iniciativa që përfshijnë kërkime dhe ekspertizë në terren.
- Hapi 5 - Përfshini OJQ-të ose OSHC-të në konsultime midis palëve të interesuara përkatëse për të vlerësuar boshllëqet dhe përparësitë kërkimore (shihni PM 3, Hapi 1), identifikoni dhe diskutoni sfidat, boshllëqet dhe zgjidhjet e mundshme në lidhje me zbatimin e strategjive planeve të veprimit/protokolleve/marrëveshjeve (shihni PM 5, Hapi 3).

Aktorët kryesorë

- Qeveritë.
- OJQ-të dhe OSHC-të që punojnë në krimin e organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmin.

Shembuj

- Procesi i Paqes i Xhibuti i Bashkimit Afrikan: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf>
- Koalicioni për Gjykatën Penale Ndërkombëtare (CICC): <http://archive.iccnw.org/?mod=issues>

11 Shihni dokumentin tek: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/BPP-combat-ing-abuse-non-profit-organisations.pdf>.

Praktika e mirë 8: Shkëmbimi i inteligjencës duhet të përcaktohet me përparësi, të inkurajohet dhe të lehtësohet ndërmjet agjencive qeveritare kombëtare dhe

Praktika e mirë 9: Adresoni çështjet e shkëmbimit të informacionit brenda dhe midis agjencive, pasi kjo mund të jetë e dobishme në trajtimin e lidhjes në nivelin kombëtar.¹²

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Legjislacioni kombëtar dhe strategjitë që rregullojnë dhe vendosin bashkëpunimin ndër-institucional dhe shkëmbimin e informacionit në nivelin lokal, rajonal dhe ndërkombëtar duhet të rishikohen periodikisht për të siguruar që ata po i përgjigjen në mënyrën e duhur përparësive në zhvillim në lidhje me manifestimet e Nexus midis krimit të organizuar transnacional dhe terrorizmit.
- Hapi 2 - Agjencitë qeveritare kombëtare duhet të krijojnë dhe t'u përmbahen protokolleve/marrëveshjeve/memorandumeve të miratimit/procedurave të tjera zyrtare të cilat inkurajojnë bashkëpunimin dhe shkëmbimin e informacionit ndërmjet agjencive.
- Hapi 3 - Autoritetet e qeverisë kombëtare duhet të inkurajojnë zhvillimin dhe përdorimin e bazave të të dhënave të sigurta ndërmjet agjencive ose intraneteve, për të siguruar qasje të sigurt në të dhënat përkatëse dhe për të lehtësuar shkëmbimin e informacionit (shihni gjithashtu PM 10).
- Hapi 4 - Për të adresuar çështje që pengojnë ndarjen e informacionit midis agjencive dhe entiteve që punojnë në faktorët lehtësues të nexus, qendrave të bashkimit¹³, ose organizatave të tjera të bazuara në terren për ndarjen e informacionit që mbledhin, analizojnë dhe ndajnë të dhëna/informacione gjithëpërfshirëse, mund të themelohet.
- Hapi 5 - Organizoni konsultime të rregullta midis përfaqësuesve të qendrës së bashkimit, autoriteteve qeveritare dhe politikëbërësve për të diskutuar rishikimet e mundshme në strategjitë, politikët ose ligjet kombëtare, të cilat do të kundërshtonin më mirë fenomenin Nexus (shihni gjithashtu PM 1).

12 PM 8 dhe PM 9 u bashkuan për shkak të natyrës së tyre plotësuese dhe të pazgjidhshme.

13 Për qëllimin e këtij dokumenti, një qendër shkrirjeje/bashkimi do të përcaktohet si një grup prej dy ose më shumë agjencish, duke punuar në bashkëpunim dhe duke bashkuar disa ose të gjitha sa vijon: ekspertiza e tyre, burimet, informacionet drejt qendrës, me qëllim maksimizimin e aftësisë së tyre për të parandaluar, reaguar dhe kundërvepruar me veprimtarinë kriminale ose terroriste.

Aktorët kryesorë

- Agjencitë qeveritare: agjencitë e inteligjencës, zbatimi i ligjit, doganat, agjencitë kufitare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF Memorandumi i Rabat mbi Praktikën e mira ndaj terrorizmit efektiv Praktika në Sektorin e Drejtësisë Penale, Praktika e mirë 2
- ➔ GCTF Rekomandime për përdorimin dhe mbrojtjen e informacionit të inteligjencës në Hetimet dhe prokuroritë e drejtuara nga ektori i drejtësisë penale i bazuar në vendosjen e ligjit, Rekomandimet 2, 3, 6 dhe 7
- ➔ GCTF Memorandumi i Hagës - Marrakesh mbi Praktikën e mira për më shumë përgjigje efektive ndaj fenomenit FTF, Praktikë e mirë 10
- ➔ Këshilli i Sigurimit i KBS/2015/366 Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi kërcënimin eterroristëve që përfitojnë nga krimi i organizuar transnacional (2015), §78-80

Shembuj

- Qendra e shkrirjes së INTERPOL-it kundër terrorizmit (CTF): <https://www.interpol.int/Crime-areas/Terrorism/Counter-Terrorism-Fusion-Centre>
- Qendra Evropiane kundër Terrorizmit - ECTC: <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-counter-terrorism-centre-ectc>
- Qendra për Analizën e Terrorit (Qendra për Analizën e Terrorit, CTA): <https://www.pet.dk/English/CenterforTerrorAnalysisCTA.aspx>
- Organizata e Përbashkët e Inteligjencës: <https://www.gov.uk/government/groups/joint-intelligence-organisation>
- Koordinatorin Kombëtar Hollandez kundër Terrorizmit dhe Sigurisë (NCTV): <http://english.nctv.nl/>
- Qendra e Xhakartës për Bashkëpunim dhe Zbatimin e Ligjit: <https://www.jclec.org/stakeholders>

Praktika e mirë 10: Inkurajoni krijimin, mirëmbajtjen dhe përdorimin e bazave të të dhënave rajonale dhe ndërkombëtare.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Përcaktoni agjencinë (publike ose private) që ka pronësinë e bazës së të dhënave. Kjo agjenci duhet të angazhohet në mirëmbajtjen, kontrollimin dhe azhurnimin e bazës së të dhënave, dhe dhënien e hyrjes në institucione të tjera.
- Hapi 2 - Kriteret e pranueshmërisë: identifikoni se cilat institucione mund të mbledhin, rishikojnë, shkarkojnë dhe qasen në të dhëna dhe informacione në bazën e të dhënave. Përcaktoni klasifikimin e të dhënave në bazën e të dhënave, dhe një sistem për t'ua komunikuar këtë përdoruesve për të siguruar mbrojtjen e duhur të të dhënave. Duhet t'i kushtohet vëmendje çështjes së etikës në mbledhjen e të dhënave, (ndër të tjera, për të siguruar mbrojtjen e privatësisë dhe respektimin e të drejtave të njeriut) veçanërisht për mbledhjen e ndjeshme të të dhënave.
- Hapi 3 - Identifikoni nevojat dhe shtrirjen e bazës së të dhënave (fusha gjeografike, temat e mbuluara dhe lloji i informacionit/të dhënave të regjistruara).
- Hapi 4 - Zhvillimi teknik i bazës së të dhënave: identifikoni ofruesin e shërbimit dhe përcaktoni protokollin e sigurisë.
- Hapi 5 - Jepni akses institucioneve të autorizuara, bazuar në kriteret e paracaktuara dhe vendosni një "kod të mirësjelljes".
- Hapi 6 - Kur është e mundur, lidhni bazën e të dhënave me bazat e të dhënave ekzistuese dhe platformat e tjera mbi këtë temë për të siguruar qasje më të gjerë në informacionin tashmë të disponueshëm dhe për të shmangur dublikimin e informacionit. Partneriteti publik-privat (shihni gjithashtu PM 12) do të ndihmonte në hyrjen në bazën e të dhënave private.

Aktorët kryesorë

- Akademikët.
- Institutet kërkimore.
- Agjencitë qeveritare - në varësi të fushës dhe kriterëve të bazës së të dhënave (p.sh. agjencitë e zbatimit të ligjit, agjencitë kufitare, agjencitë gjyqësore, administrata e burgjeve, etj).
- Ekspertë për mbledhjen dhe shpërndarjen e të dhënave.
- Organizatat rajonale dhe ndërkombëtare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *Rregullat e INTERPOL-it për Përpunimin e të Dhënave*: <https://rm.coe.int/interpol-s-rules-on-the-processing-of-data/168073ce01>
- ➔ *Sistemi i informacionit Europol*: <http://library.college.police.uk/docs/APPref/Europol-information-system.pdf>

Shembuj

- Bazat e të dhënave të INTERPOL-it: pasaportat e vjedhura, njoftimet e INTERPOL-it. <https://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Databases>
- Baza e të dhënave globale të terrorizmit: <https://www.start.umd.edu/gtd/>
- Instituti për Studimin e Grupeve të Dhunshme: baza e të dhënave për ekstremizmin e dhunshëm dhe terrorizmin. <http://www.isvg.org/index.php>
- Baza e të dhënave për terroristët dhe ekstremistët e CEP (TED): liderë dhe operative ekstremistë dhe terroristë në të gjithë globin. <https://www.counterextremism.com/extremists>
- Baza e të dhënave RAND e Incidenteve të Terrorizmit në të gjithë botën (RDWTI): është një grup i të dhënave për terrorizmin vendas dhe ndërkombëtar që mbulojnë periudhën 1968-2009. <https://www.rand.org/nsrd/projects/terrorism-incidents.html>
- Baza e të dhënave relacionale ISVG: përmban mbi 1500 ndryshime në lidhje me ekstremizmin e dhunshëm dhe krimin transnacional. <http://www.isvg.org/capabilities-database-structure.php>
- Portali i Terrorizmit në Azinë Jugore: faqe në internet mbi terrorizmin dhe luftën me intensitet të ulët në Azinë Jugore. <http://www.ict.org.il/Articles.aspx?WordID=25#gsc.tab=0>
- Baza e të dhënave Global Pathfinder: përfshin të dhëna për ngjarjet e terrorizmit në rajonin Azi-Paqësor, profile të grupeve terroriste, literaturë kundër terrorizmit, manuale trajnimi dhe dokumentacion ligjor. <https://www.rsis.edu.sg/research/icpvtr/research-programmes/global-pathfinder-database/#.W-QTBtVKg4g>
- Baza e të Dhënave për Incidentet Kanadeze (CIDB): ofron të dhëna mbi terrorizmin dhe incidentet e krimit ekstrem në Kanada që datojnë që nga viti 1960: <http://www.extremism.ca/default.aspx>
- Baza e të Dhënave Ndërkombëtare për Krimet (ICD): baza e të dhënave gjithëpërfshirëse për krimet ndërkombëtare të gjykuara nga gjykatat kombëtare, si dhe gjykatat ndërkombëtare dhe të ndërkombëtarizuara. <http://www.internationalcrimesdatabase.org/AboutIcd/Project>

- Harta e rrezikut të terrorizmit dhe dhunës politike: ofron të dhëna dhe informacione mbi rrezikun e terrorizmit dhe dhunës politike në gjashtë vende posaçërisht: Egjipti, Franca, India, Arabia Saudite, Turqia dhe Shtetet e Bashkuara dhe të dhëna të tjera të vendeve në përgjithësi. <http://www.aon.com/terrorismmap/>
- Baza e të dhënave për Terrorizmin Monterey WMD: katalogu i incidenteve në të gjithë botën, armët e shkatërrimit në masë (WMD), nga aktorët e nën-shtetit. <http://wmddb.miis.edu/>

Praktika e mirë 11: Inkurajoni përdorimin e informacionit nga burimet periferike dhe metodat e reja të mbledhjes së informacionit, përfshirë burgun dhe inteligjencën financiare.

Veprimet kryesore

Trajnioni agjencitë qeveritare (përfshirë LEA-të dhe administratat) në përdorimin e burimeve të reja të të dhënave dhe metodave të reja të mbledhjes së të dhënave dhe analizës së të dhënave (shihni gjithashtu PM 4).

- Hapi 1 - Identifikimi i burimeve periferike të informacionit për të plotësuar boshllëqet e njohurive të identifikuara më parë: policia lokale, institucionet financiare, administrata lokale, personeli i burgut, etj, dhe mund të posedojnë informacionin përkatës që mund të plotësojë burimet e agjencive qeveritare (shihni gjithashtu PM 5).
- Hapi 2 - Aktivitetet e ndërtimit të kapaciteteve për agjencitë qeveritare: Organizoni trajnime (me shumë aktorë) mbi metodat e reja dhe alternative të mbledhjes së të dhënave dhe analizën e të dhënave (online ose ballë për ballë). Një trajnim i tillë duhet të mbulojë çështjen e etikës në mbledhjen e të dhënave, (ndër të tjera për të siguruar mbrojtjen e privatësisë dhe respektimin e të drejtave të njeriut) veçanërisht për mbledhjen e të të dhënave të ndjeshme. Inkurajoni metodat e të nxënimit me pjesëmarrje (përdorimi i mjeteve praktike, rastet studimore, ushtrime të tryezave, etj.).
- Hapi 3 - Sigurohuni që autoritetet qeveritare marrin trajnime dhe të rregullta për metodat e reja të fundit të mbledhjes së të dhënave dhe analizës së të dhënave.

Aktorët kryesorë

- Agjencitë qeveritare (p.sh. policia financiare, policia kriminale, cilësitë e inteligjencës).
- Administrata, në veçanti administrata e burgut.
- Akademia, institutet kërkimore
- Sektori privat, përfshirë bankat, llogaritarët, avokatët, shkëmbimet e monedhave virtuale ose ndonjë entitet tjetër që mund të mbështesë hetimin financiar.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Rabat mbi Praktikën e mira kundër terrorizmit efektiv Praktika në Sektorin e Drejtësisë Penale, Praktikën e mira 2 dhe 15*
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/66/177. Forcimi i bashkëpunimit ndërkombëtar në luftimin e efekteve të dëmshme të flukseve të paligjshme financiare që rezultojnë nga aktivitetet kriminale (miratuar më 19 dhjetor 2011)
- ➔ Raporti i grupit të punës CTITF, Trajtimi i Financimit të Terrorizmit, Kapitulli 3/C (2009)
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme A/RES/55/25, Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar transnacional, neni 7 dhe 28.1
- ➔ Vlerësimi rajonal i rrezikut të AUSTRAC mbi financimin e terrorizmit - Azia Juglindore
- ➔ Raporti RUSI: Roli i partneritetit të ndarjes së informacionit financiar në përçarjen e krimit
- ➔ Indeksi AML i Institutit të Bazelit mbi qeverisjen - renditja vjetore që vlerëson rrezikun e vendit *në lidhje me pastrimin e parave/financimin e terrorizmit*

Shembuj

- Seminari mbi inteligjencën e burgjeve CT nga Instituti Ndërkombëtar për Drejtësi dhe Zbatimin e Ligjit (IJ) për 30 praktikues nga vende dhe rajone të ndryshme. Seminari përfshiu hartimin e një dokumenti të Praktikës së mirë, si dhe një model për një Memorandum mirëkuptimi midis administratave të burgjeve, zbatimit të ligjit dhe agjencive të inteligjencës në vendet pjesëmarrëse. <https://theijj.org/events/workshop-on-counterterrorism-prison-intelligence/>

Praktika e mirë 12: Mbështetni zhvillimin e mëtejshëm të partneriteteve të sektorit privat dhe publik për të ndihmuar në luftimin e nexus, duke përfshirë, por pa u kufizuar në fushën e hetimit financiar.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Hartimi i palëve të interesuara: identifikoni fushat kyçe dhe aktorët privatë të lidhur me të që mund të mbështesin përpjekjet e agjencive qeveritare për të identifikuar dhe luftuar Nexus. Kompanitë e sektorit privat mbledhin, ruajnë dhe monitorojnë sasi të mëdha informacioni/të dhënash, të cilat, pasi të analizohen, mund të jenë një tregues i dobishëm i veprimtarisë së krimit të organizuar ose terrorizmit.
- Hapi 2 - Angazhimi jozyrtar: pasi të identifikohen, aktorët publikë dhe privatë duhet të organizojnë takime të përbashkëta ose tryeza të rrumbullakëta për të diskutuar bazën e një partneriteti, përfshirë natyrën, qëllimin dhe vizionin, objektivat e përbashkët, gjatësinë dhe kufijtë e mundshëm.
- Hapi 3 - Formalizimi i partneritetit publik-privat duke përdorur mundësitë ekzistuese ligjore dhe kanalet për të mbështetur krijimin e një task force të përbashkët publik-privat ose zhvillimin e atyre të reja kur është e nevojshme (shihni gjithashtu PM 8-9).

Aktorët kryesorë

- Agjencitë qeveritare, përfshirë në nivelin kombëtar dhe lokal (zbatimi i ligjit, gjyqësia).
- Sektori privat, përfshirë bankat, llogaritarët, avokatët, shkëmbimet e monedhave virtuale ose ndonjë entitet tjetër që mund të vërejë transaksione të dyshimta.
- Subjekte të tjerë specifikë të sektorit që operojnë në juridiksione me rrezik të lartë dhe që monitorojnë operacionet e krimit të organizuar dhe grupeve terroriste (p.sh. kompanitë e logjistikës, nxjerrësit, ato të duhanit dhe kompanitë farmaceutike).

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A RES/70/224, drejt partneriteteve globale
- ➔ Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/RES/72/284, Rishikimi i Strategjisë Globale së Antiterrorizmit të Kombeve të Bashkuara, §35, 44, 53 dhe 73

Shembuj

- Kenia: Njësia e Inteligjencës Financiare (FIU) krijoi një grup treguesish për të mbështetur raportimin e transaksioneve të dyshimta. Partnerët nga sektori privat ofrojnë raporte mbi transaksionet e dyshimta në NjIF, të cilat japin reagime mbi llojin e informacionit që do të përfshihet në raporte të tilla (informacione ekspertësh). Republika e Kenias, Qendra e Raportimit Financiar: <http://www.frc.go.ke/downloads.html>
- Mbretëria e Bashkuar: Projekti Griffin i prezantuar nga policia e qytetit të Londrës dhe Policia Metropolitane në 2004 është një partneritet i përbashkët me industrinë e sektorit privat të sigurisë për të rritur ndërgjegjësimin në lidhje me antiterrorizmin dhe çështjet e zbatimit të ligjit. <http://globalinitiative.net/initiatives/giresilience/>

C. ANGAZHIMI LOKAL

Praktika e mirë 13: Duhet të vendoset dialog dhe bashkëpunim efektiv midis aktorëve shtetërorë dhe jo-shtetërorë (komunitetet lokale), bazuar në besimin dhe mirëkuptimin e ndërsjelltë.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Identifikoni përfaqësuesit neutralë dhe të besueshëm nga secila palë e përfshirë (komunitetet lokale dhe agjencitë qeveritare) për të filluar dialogun. Ata do të takohen rregullisht dhe do të jenë përgjegjës për shpërndarjen e informacionit midis komunitetit të tyre.
- Hapi 2 - Trajtoni përfaqësuesit lokalë nga komunitetet lokale dhe agjencitë qeveritare për aspektet kryesore për të lehtësuar krijimin e një partneriteti, përfshirë dialogun dhe komunikimin, psikologjinë, çështjet sociale dhe fetare, sigurinë dhe sigurimin, parandalimin dhe raportimin e krimit (me një fokus specifik në krimin e organizuar dhe terrorizmit). Trajtoni zyrtarët qeveritarë që të angazhohen në mënyrë efektive me komunitetet.
- Hapi 3 - Ndërtimi i besimit dhe partneritetit midis agjencive qeveritare dhe komuniteteve lokale. Kjo mund të bëhet në mënyra të ndryshme, duke përfshirë: garantimin e transparencës dhe logaridhënies në veprimet e qeverisë; duke qenë të

vetëdijshëm për parimin “mos dëmto”¹⁴; miratimi i qasjeve të buta siç është zbatimi i policimit të orientuar drejt komunitetit¹⁵; vendosja e programeve të mbrojtjes së kallëzuesit dhe mbrojtjes¹⁶ së dëshmitarëve.

- Hapi 4 - Zhvilloni projekte të përbashkëta që promovojnë aktivitetet dhe përfitimet lokale dhe sigurojnë që aktorët lokalë janë zbatuesit dhe përfituesit kryesorë.
- Hapi 5 - Vendosja e një mekanizmi raportimi për të mundësuar komunitetet lokale të raportojnë informacione tek agjencitë qeveritare, përfshirë agjencitë e zbatimit të ligjit. Ky mekanizëm mund të marrë forma të ndryshme si një platformë, aplikacioni, faqe në internet, numër i dedikuar i telefonit, raportim i drejtpërdrejtë, etj.

Aktorët kryesorë

- Agjencitë dhe administratat qeveritare, veçanërisht aktorët lokalë (këshilli i qytetit, zbatimi i ligjit, gjyqësori).
- Komunitetet lokale, përfshirë të rinjtë, gratë, shoqatat lokale dhe OJQ-të, udhëheqësit fetarë, etj.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF Memorandumi i Ankarasë mbi Praktikrat e mira për një qasje shumë-sektorale në luftimin ekstremizmit të dhunshëm, Praktikrat e mira 10 dhe 18
- ➔ GCTF Memorandumi i Hagës - Marrakesh mbi Praktikrat e mira për më shumë përgjigje efektive ndaj fenomenit FTF, Praktikë e mirë 1
- ➔ GCTF Praktikrat e mira për angazhimin e komunitetit dhe të orientuar drejt komunitetit Policimi si mjet për të luftuar ekstremizmin e dhunshëm, Praktikrat e mira 1 dhe 2

.....

14 Parimi i “mos dëmto” kërkon që organizatat të integrojnë ndjeshmërinë ndaj konfliktit kudo që është e rëndësishme. Parimi tani përdoret gjerësisht nga shumë organizata të ndihmës, duke përfshirë qeveritë dhe organizatat shumëpalëshe. OECD (2010), Konflikti dhe Dobësia: Mos bëni dëm - Mbështetje ndërkombëtare për ndërtimin e shtetit, <https://www.oecd.org/dac/conflict-fragility-resilience/docs/do%20no%20harm.pdf>; Anderson M. B. (1999), Do No Harm: Si mund ta mbështesë ndihma paqen.

15 Policimi i orientuar drejt komunitetit, ose policimi në komunitet, është një strategji për të inkurajuar publikun të veprojë si partner me policinë në parandalimin dhe menaxhimin e krimit, si dhe aspekte të tjera të sigurisë. Për më shumë informacione: Departamenti i Kombeve të Bashkuara për Operacionet Paqeruajtëse, Manuali mbi policimin e orientuar në komunitet në operacionet e paqes të Kombeve të Bashkuara.

16 Për më shumë informacione: (UNODC, 2008, Praktikrat e mira për mbrojtjen e dëshmitarëve në procedurat penale që përfshijnë krimin e organizuar, <https://www.unodc.org/unodc/en/press/releases-es/2008-02-13-2.html>).

- ➔ GCTF *Praktikat e mira në fushën e sigurisë dhe menaxhimit të kufijve në Konteksti i anti terrorizmit dhe rrjedhshmëria e "luftëtarëve terroristë të huaj"*
- ➔ OSBE (2014), Parandalimi i terrorizmit dhe luftimi i ekstremizmit të dhunshëm dhe radikalizimit që çon në terrorizëm: Një qasje e policimit në bashkësi
- ➔ Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/70/674, Plani i veprimit për parandalimin e ekstremizmit të dhunshëm, §49, 51 dhe 52
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/70/224, drejt partneriteteve globale
- ➔ Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/RES/72/284, Rishikimi i strategjisë globale kundër terrorizmit i Kombeve të Bashkuara, §11 dhe 39
- ➔ UNODC (2008), Praktikat e mira për mbrojtjen e dëshmitarëve në çështjet penale Procedimet që përfshijnë krimin e organizuar

Shembuj

- ➔ Shqipëria: Projekti i policimit në komunitet. <http://idmalbania.org/wp-content/uploads/2016/05/Community-Policing-English.pdf>
- ➔ Filipinet: Gratë nga forcat e armatosura dhe policia kombëtare e vendosur në Marawi janë trajnuar në ndërhyrjen psikologjike sociale dhe edukimin për ppaqen për të ndihmuar në zbatimin e programeve për të ndihmuar personat e Zpzhvendosur. <http://www.army.mil.ph/home/index.php/press-releases-2/119-women-of-afp-and-pnp-take-vital-role-in-the-rehabilitation-of-marawi>
- ➔ Bangladeshi: Sistemi i policimit në komunitet krijoi platforma në internet ku njerëzit mund të ndajnë shqetësimet e sigurisë. http://www.bd.undp.org/content/bangladesh/en/home/operations/projects/crisis_prevention_and_recovery/chittagong-hill-tracts-development-facility/community-policing--a-partnership-for-change.html
- ➔ Kenia: Nisma e policimit në komunitet e Nyumba Kumi synon eliminimin e frikës nga krimi dhe çrregullimi shoqëror, përmes zgjidhjes së përbashkët të problemeve dhe parandalimit të krimit. <http://www.communitypolicing.go.ke/about.html>
- ➔ Pakistani: Projekti i sigurisë gjithëpërfshirëse bashkoi një grup të ndryshëm të grave udhëheqëse nga shoqëria civile, policia dhe parlamenti për të ndikuar në proceset dhe dialogët e përqendruar në luftën kundër terrorizmit dhe ekstremizmit të dhunshëm me qëllim për të rritur përfshirjen e grave në përpjekjet e sigurisë si një komponent thelbësor i përpjekjeve për të stabilizuar Pakistanin dhe rajonin. <https://giwps.georgetown.edu/wp-content/uploads/2018/04/Pakistan-CVE-Case-Study.pdf>

Praktika e mirë 14: Fuqizoni komunitetet për të ndërtuar qëndrueshmëri ndaj krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Hartoni kërkimin dhe aktivitetet ekzistuese për të shmangur dublikimin dhe për të siguruar plotësimin e veprimeve. Përdorni praktikrat e mira ekzistuese për ndërtimin e rezistencës kundër ekstremizmit të dhunshëm dhe përcaktoni skemën e fuqizimit. Agjencia ose organizata duhet të përcaktojë qartë qëllimin, shtrirjen, objektivat, kohëzgjatjen, aktivitetet dhe aktorët e përfshirë në skemë. Kjo duhet të bëhet në partneritet të ngushtë me komunitetin lokal drejtpërdrejt dhe/ose përmes OJQ-ve aktive në rajon.
- Hapi 2 - Zbatimi i skemës së fuqizimit duke përfshirë një sërë aktorësh dhe institucionesh lokale, të tilla si shoqëria civile dhe OJQ-të, institucionet arsimore, udhëheqësit fetarë, administratat e burgjeve, gjyqësori, etj.
- Hapi 3 - Monitorimi dhe vlerësimi: Agjencia zbatuese ose organizata duhet të monitorojë dhe vlerësojë të gjitha aktivitetet e zbatuara në kuadrin e skemës së fuqizimit për të siguruar arritjen e objektivave dhe për të vlerësuar nëse veprimet/rregullimet e mëtejshme janë të nevojshme.

Aktorët kryesorë

- Agjencitë dhe administratat qeveritare, në nivelet kombëtare dhe lokale (ministritë, policia, këshilli i qytetit, administrata e burgjeve, etj).
- Komunitetet lokale, përfshirë të rinjtë, gratë, shoqatat lokale dhe OJQ-të, institucionet arsimore, udhëheqësit fetarë, etj.
- Organizatat rajonale dhe ndërkombëtare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Hagës - Marrakesh mbi Praktikrat e mira për një përgjigje më shumë efektive ndaj fenomenit FTF, Praktikë e Mirë 6.*
- ➔ *GCTF Praktikrat e mira për gratë dhe kundërveprimi ndaj ekstremizmit të dhunshëm, Praktikrat e mira 13 dhe 15.*
- ➔ *GCTF Praktikrat e mira në fushën e sigurisë dhe menaxhimit të kufijve në konteksti i anti terrorizmit dhe ndalimi i rrjedhës së "luftëtarëve të huaj të terrorizmit". Praktikra e mirë 5.*

- ➔ Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/0/674, Plani i veprimit për të parandaluar ekstremizmin e dhunshëm, §49, 51, 52 dhe 53.
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/70/224, drejt partneriteteve globale.

Shembuj

- 🕒 Projekti i angazhimit të komunitetit UNICRI-BE për të luftuar CVE në Sahel Magreb: Projekti pilot kërkon të nisë, zbatojë dhe vlerësojë projekte inovative që synojnë parandalimin dhe luftën kundër radikalizimit, rekrutimit terrorist dhe ekstremizmit të dhunshëm në rajonin Sahel-Magreb dhe shpërndarjen e mësimëve të marra dhe praktikave më të mira. http://www.unicri.it/topics/counter_terrorism/countering_violent_extremism_Sahel_Magreb.
- 🕒 Indonezia: Bashkëpunimi me të rinjtë se si të përdorin mediat sociale dhe shpërndarjen e informacionit mbi deradikalizimin. Shihni për shembull: <https://theglobepost.com/2017/11/27/indonesia-youth-radicalism/>.
- 🕒 Afrika Lindore: Nisma e Paqes në Kenia, Uganda dhe Sudanin e Jugut organizon festivale dhe ngjarje kulturore duke mbledhur qytetarë dhe familje përtej kufijve për të ndarë përvojat kulturore, për të krijuar marrëdhënie miqësore që të parandalojnë konfliktet dhe radikalizimin në rajon. <https://www.paxforpeace.nl/our-work/programmes/south-sudan-uganda-and-kenya-peace-dialogue-and-reconciliation>; <https://www.paxforpeace.nl/our-work/programmes/peace-sports>.
- 🕒 Meksika, Amerika Qendrore dhe Afrika e Jugut: Projekti #GIResilience nga Iniciativa globale analizon qëndrueshmërinë e komunitetit në kontekstin e krimit të organizuar dhe promovon kapacitetet e komuniteteve lokale për të luftuar vetë qeverisjen kriminale me projekte pilot në vazhdim. <http://globalinitiative.net/initiatives/giresilience/>.

Praktika e mirë 15: Sigurohuni që të dhënat nga të gjithë sektorët e shoqërisë të merren parasysh gjatë hartimit të politikave/nismave dhe sigurohuni që këto politika të jenë specifike për kontekstin.

Veprimet kryesore

- 🕒 Hapi 1 - Agjencitë qeveritare gjithmonë duhet të sigurojnë ndarjen e duhur dhe në kohë të informacionit për të gjithë sektorët e shoqërisë në lidhje me politikat dhe iniciativat e reja që ndikojnë në zonën e tyre.
- 🕒 Hapi 2 - Përfshini aktorët lokalë: agjencitë qeveritare mund të organizojnë takime të hapura, forume ose tryeza të rrumbullakëta duke u dhënë mundësinë të gjithë

sektorëve të shoqërisë për të investuar në hartimin dhe zbatimin e politikave dhe iniciativave të ardhshme që ndikojnë në zonën e tyre.

- Hapi 3 - Inkurajoni fillimin dhe zbatimin e politikave dhe iniciativave nga vetë aktorët lokalë, veçanërisht nga komunitetet lokale (shihni gjithashtu Praktika e mirë 14), me mbështetjen praktike dhe teknike të siguruar nga qeveria për të siguruar përfshirjen e komuniteteve të veçuara dhe të vendosura në distancë.

Aktorët kryesorë

- Agjencitë dhe administratat qeveritare, në nivelet kombëtare dhe lokale (politikëbërësit, këshilli i qytetit).
- Komunitetet lokale, përfshirë të rinjtë, gratë, shoqatat lokale dhe OJQ-të, udhëheqësit fetarë, etj.
- Institucionet arsimore (universitetet, qendrat rajonale, etj.).
- Bërësit e politikave.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF Memorandumi i Ankarasë mbi Praktikrat e mira për një qasje shumë-sektoriale në luftimin e ekstremizmit të dhunshëm, Praktikrat e mira 7 dhe 11
- ➔ GCTF Praktikrat e mira për angazhimin e komunitetit dhe të orientuar nga komuniteti Policimi si mjet për të luftuar ekstremizmin e dhunshëm, Praktikrat e mira 4, 5 dhe 6
- ➔ GCTF Praktikrat e mira për gratë dhe luftimi i ekstremizmit të dhunshëm, Praktikrat e mira 1
- ➔ Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/70/674, Plani i veprimit për të parandaluar ekstremizmin e dhunshëm, §51 dhe 52
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/70/224, drejt partneriteteve globale

Shembuj

- Kenia: Forumi P/CVE me shumë aktorë i nisur nga Komisioneri i Qarkut Kuale që përfshin 50 agjenci dhe organizata të përqendruara tek të rinjtë dhe të drejtat e njeriut, si dhe përfaqësues nga Qendra Kombëtare kundër terrorizmit dhe ambasadat lokale të donatorëve për të diskutuar zbatimin e planit të qarkut P/CVE. <http://kecosce.org>

- Jordania dhe Libani: Rrjetet lokale të parandalimit të krijuara në gjashtë qytete anembanë Jordanit dhe Libanit, duke bashkuar mbi 90 praktikues lokalë për të hartuar projekte PVE dhe për të koordinuar përgjigjet praktike lokale. <https://strongcitiesnetwork.org/en/scn-lebanon-jordan-6-prevention-networks-established/>
- Pakistan: Udhëzimet kombëtare të P/CVE në Pakistan përpunohen të përfshijnë një gamë të gjerë të autoriteteve kombëtare dhe nën-kombëtare dhe aktorëve joqeveritarë për të krijuar një proces konsultativ me shumë palë të interesit “nga poshtë-lart”, duke përfshirë më shumë se 300 përfaqësues nga nivele të ndryshme të qeverisë dhe pjesë të shoqërisë në vend. <https://nacta.gov.pk/wp-content/uploads/2017/08/final.pdf>
- Austria, Belgjika, Franca, Gjermania, India, Indonezia, Maqedonia, Pakistani, Taxhikistani, Afrika Sub-Sahariane: Projekti “Shkollat Nëna” ndjek një qasje të sigurisë nga poshtë lart që përfshin shoqërinë civile për të adresuar rreziqet e ekstremizmit ndërsa nxit dialogun midis aktorëve lokalë dhe vendimmarrësve globalë në dymbëdhjetë vende në Evropën Perëndimore dhe Lindore, Azinë Jugore dhe Juglindore, Lindjen e Mesme, dhe Afrikën Sub-Sahariane. <https://www.women-without-borders.org/>

Praktika e mirë 16: Sigurohuni që komunitetet të kenë akses në shërbimet themelore dhe të forcojnë punësimin dhe zhvillimin përmes fillimit të iniciativave ekonomike.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Vlerësoni situatën aktuale të komunitetit për të përcaktuar sfidat dhe nevojat e tyre kryesore, përfshirë: aksesin në shërbimet themelore dhe infrastrukturën (të tilla si uji, kujdesi shëndetësor, arsimi, transporti, etj); situata e punësimit, në veçanti për popullatat e veçuaraa dhe komunitetet e vendosura në distancë; papunësia si burim i aktiviteteve jozyrtare dhe të paligjshme; lloji dhe niveli i infiltrimit të krimit në komunitet, niveli i cenueshmërisë dhe rezistencës ndaj kriminalitetit.
- Hapi 2 - Bazuar në vlerësimin, qeveritë duhet të promovojnë veprime dhe iniciativa që synojnë të sigurojnë akses në shërbimet themelore dhe infrastrukturën për të gjithë qytetarët, duke përfshirë në veçanti: qasjen në infrastrukturën e kujdesit shëndetësor dhe të ujit¹⁷; arsimi bazë dhe alfabetizimi për të gjithë; infrastruktura ekonomike (p.sh. sistemet e transportit dhe rrjetet e shërbimeve).

17 Për informacione të mëtejshme, ju lutemi referojuni UN HABITAT (2013), Udhëzuesi për infrastrukturën financiare dhe shërbimet themelore, <https://unhabitat.org/books/guide-to-financing-infrastructure-and-basic-services>.

- Hapi 3 - Bazuar në vlerësimin dhe në bashkëpunim të ngushtë me aktorët lokalë, qeveritë duhet të identifikojnë, promovojnë dhe mbështesin arsimin dhe mundësitë e punësimit në rajone të ndikuara kryesisht nga papunësia.
- Hapi 4 - Rritja e ndërgjegjësimit midis komuniteteve lokale në lidhje me ekonominë informale dhe rreziqet dhe pasojat që lidhen me të (lidhja me PM 14). Kjo mund të bëhet përmes mënyrave të ndryshme, duke përfshirë, për shembull, fushata të ndërgjegjësimit, informacionit publik, trajnimit, përdorimit të medias, ose ndonjë mjeti tjetër lokal.

Aktorët kryesorë

- Agjencitë qeveritare.
- Komunitetet lokale, përfshirë të rinjtë, gratë, shoqatat lokale dhe OJQ-të, institucionet arsimore, udhëheqësit fetarë, etj.
- Sektori privat.
- Agjencitë e zhvillimit.
- Organizatat ndërkombëtare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Ankarasë mbi Praktikrat e mira për një qasje multi-sektoriale ndaj luftimit të ekstremizmit të dhunshëm, Praktika e mirë 16*
- ➔ *Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara S/2015/366, Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi kërcënimin e terroristëve që përfitojnë nga krimi i organizuar transnacional (2015), §62- 65*
- ➔ *Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/70/674, Plani i veprimit për të parandaluar ekstremizmin e dhunshëm, §54*
- ➔ *Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/70/224, drejt partneriteteve globale*

Shembuj

- Filipinet: Vendi punoi me sektorin privat për të zhvilluar udhëzimet “Flamujt e kuq mbi barazinë dhe diversitetin në vendin e punës”, parimet vullnetare që promovojnë barazinë, diversitetin dhe mundësitë e barabarta. <http://newsinfo.inquirer.net/926869/red-flags-inclusive-diverse-workplace-international-alert-mindanao-business-council>

- Afrika Lindore: Projektet e Integritimit të Korridorit Verior midis Kenias, Ruandës, Ugandës, Sudanit dhe Etiopisë. <https://allafrica.com/stories/201806260714.html>
- Mauritania, Mali, Niger: Strategjia për Sigurinë dhe Zhvillimin në Sahel (SSD) synon të arrijë një paketë rezultatesh plotësuese që sintetizojnë masa specifike P/CVE dhe CT brenda një kornize më të gjerë të zhvillimit, zgjidhjes së konflikteve, reformave të sektorit diplomatik dhe të sigurisë. https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/3947/strategy-security-and-development-sahel_en
- Lindja e Mesme, Afrika e Veriut: Silatech synon të luftojë papunësinë, ekstremizmin dhe veçimin e grave dhe të rinjve përmes punësimit dhe iniciativave të fuqizimit ekonomik në Lindjen e Mesme dhe Afrikën e Veriut. <https://www.silatech.org/>
- Burkina Faso, Çad, Niger: Projekti Paqja përmes Zhvillimit II (PDEV II) ndihmon komunitetet në Niger, Çad dhe Burkina Faso për të rritur qëndrueshmërinë e tyre ndaj ekstremizmit të dhunshëm duke adresuar drejtuesit socio-ekonomikë, politikë dhe kulturorë të ekstremizmit të dhunshëm. <https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1860/PDEV%20II%20Fact%20Sheet%20%28Nov%202016%29.pdf>
- Kenia: Nisma e Umetit është një iniciativë e zhvillimit të bashkësisë që punon drejt fuqizimit ekonomik socio-ekonomik të të rinjve dhe parandalimin ose luftimin e ekstremizmit të dhunshëm. <https://ummahinitiative.com/>

Praktika e mirë 17: Mbështetja dhe përmirësimi i programeve të rehabilitimit dhe ri-integritimit.

Veprimet kryesore

- Veprimi 1: Mbështetni programet e rehabilitimit dhe ri-integritimit (R&R).
 - Hapi 1 - Informoni aktorët dhe komunitetet lokale në lidhje me qëllimet dhe përfitimet e R&R dhe organizoni diskutime publike duke u dhënë mundësinë aktorëve dhe komuniteteve lokale të investojnë në përpunimin dhe zbatimin e programeve R&R dhe të diskutojnë rolin e mundshëm të secilit aktor në procesin e R&R. Organizoni takime të rregullta me shumë aktorë që përfshijnë administratën e burgjeve, komunitetet lokale dhe aktorët; autoritetet lokale, etj.
 - Hapi 2 - Vlerësimi i situatës së vendit për sa i përket R&R:
 - Vlerësimi i situatës së burgut, përfshirë profilin e popullsisë së burgut, gamën ekzistuese të arsimit, trajnimit dhe aktiviteteve të punës në burg, kufijtë ligjorë, financiarë dhe praktikë, etj.

- Vlerësimi i programeve ekzistuese të rehabilitimit në burg.
 - Vlerësimi i sistemeve ekzistuese për ri-integrim pas ndalimit dhe parandalimi i recidivizmit (referimi tek PM 24).
- 🕒 Hapi 3 - Skicimi dhe implementimi i programeve R&R. Bazuar në vlerësimin, përcaktoni qëllimin, fushën, objektivat, kohëzgjatjen e programit dhe përcaktoni rolin dhe detyrat specifike të secilit pjesëmarrës.
 - 🕒 Hapi 4 - Monitorimi dhe vlerësimi. Agjencia zbatuese ose organizata duhet të monitorojë dhe vlerësojë efikasitetin e programeve R&R për të siguruar arritjen e objektivave dhe për të përcaktuar nëse veprimet/rregullimet e mëtejshme janë të nevojshme.
- ▣ Veprimi 2: Krijoni një mekanizëm referimi¹⁸ (shihni gjithashtu PM 14 mbi skemën e fuqizimit).
 - 🕒 Hapi 1 - Informoni aktorët dhe komunitetet lokale në lidhje me qëllimet dhe përfitimet e mekanizmit të referimit.
 - 🕒 Hapi 2 - Duhet të kryhet një vlerësim për të përcaktuar se cilat agjenci qeveritare dhe organizata joqeveritare (OSHC/OJQ) duhet të përfshihen në hartimin, zbatimin dhe monitorimin e mekanizmit, cila strukturë mund të jetë më efektive në një vend/rajon të veçantë dhe cilat çështje kërkojnë më shumë vëmendje.
 - 🕒 Hapi 3 - Vendosni një marrëveshje (zyrtare) që përcakton qartë qëllimin, fushën, objektivat, kohëzgjatjen e mekanizmit të referimit edhe cakton rolin dhe detyrat specifike të secilit pjesëmarrës.
 - 🕒 Hapi 4 - Zbatimi i mekanizmit të referimit duke siguruar një nivel të lartë të bashkëpunimit dhe përfshirjen e të gjitha agjencive përkatëse qeveritare dhe aktorëve lokalë. Aktorët e përfshirë duhet të trajnohen në aspektet praktike, përfshirë: mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të njeriut; si të identifikohen dhe trajtohen viktimat; si të mbrohen viktimat nga dëmtimet fizike dhe psikologjike; si të sigurojmë shërbime mbështetëse.
 - 🕒 Hapi 5 - Monitorimi dhe vlerësimi. Agjencia zbatuese ose organizata duhet të monitorojë dhe vlerësojë efikasitetin e mekanizmit të referimit për të siguruar arritjen e objektivave dhe për të përcaktuar nëse veprimet/rregullimet e mëtejshme janë të nevojshme.

.....

18 "Një mekanizëm referimi është një kornizë bashkëpunuese përmes së cilës aktorët shtetërorë përmbushin detyrimet e tyre për të mbrojtur dhe promovuar të drejtat e njeriut të personave [të trafikuar], duke bashkërenduar përpjekjet e tyre në një partneritet strategjik me shoqërinë civile". OECD (2004), *Mekanizmat Kombëtare të Referimit. Bashkimi i përpjekjeve për të mbrojtur të drejtat e personave të trafikuar. Një manual praktik.*

Aktorët kryesorë

- Agjencitë qeveritare dhe administratat në nivelet kombëtare dhe lokale (administrata dhe personeli i burgjeve, këshilli i qytetit).
- Komunitetet lokale, përfshirë të rinjtë, gratë, shoqatat lokale, OShC-të dhe OJQ-të, institucionet arsimore, këshilltarët, udhëheqësit fetarë, etj.
- Universitete, institute kërkimore.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF *Memorandumi i Romës mbi praktikat e mira për rehabilitimin dhe ri-integrimi i kundërvajtësve të dhunshëm ekstremist*, Praktikrat e mira 1, 20 dhe 23
- ➔ GCTF *Memorandumi i Rabat mbi praktikat e mira kundrejt terrorizmit efektiv* *Praktika në sektorin e Drejtësisë Penale*, Praktika e mirë 11
- ➔ GCTF *Praktikat e mira për adresimin e sfidës së kthimit të familjeve tëluftëtarëve të huaj terroristë (FTFs)*, Praktikrat e mira 9, 10 dhe 15
- ➔ GCTF *Praktikat e mira për gratë dhe luftën kundër ekstremizmit të dhunshëm*, Praktikrat e mirë 10
- ➔ OSBE (2014), *Parandalimi i terrorizmit dhe luftimi i ekstremizmit të dhunshëm dhe radikalizimi që çon në terrorizëm: Një qasje e policimit në komunitet*
- ➔ OECD (2004), *Mekanizmat kombëtare të referimit. Bashkimi i përpjekjeve për mbrojtjen e të drejtave të personave të trafikuar. Një manual praktik*
- ➔ UNODC (2017), *Udhërrëfytyesi për programet e zhvillimit të rehabilitimit të bazuar në burg*

Shembuj

- Programi i UNCRI mbi R&R i VEO-ve. http://www.unicri.it/topics/counter_terrorism/rehabilitation/
- Mekanizmi i referimit i UNDP-së. <http://www.ks.undp.org/content/kosovo/en/home/presscenter/articles/2017/10/26/preventing-violent-extremism-is-a-joint-effort-of-all-stakeholders-in-kosovo.html>

- Programi i qendrës globale për luftimin e ekstremizmit të dhunshëm në burgje (CVE-P). <https://www.globalcenter.org/project-descriptions/countering-violent-extremism-in-prisons-cve-p-program/>
- Projekti ICCT për angazhimin e aktorëve të shoqërisë civile në rehabilitimin dhe ri-integrimin e shkelësve ekstremistë të dhunshëm dhe luftëtarët e huaj terroristë që kthehen <https://icct.nl/wp-content/uploads/2016/05/March-2016-CSO-Rehab-synopsis-EN.pdf>

Praktika e mirë 18: Pranoni rolin e medias si një grup i synuar dhe lehtësues duke promovuar ndërgjegjësim më të madh midis gazetarëve për ndërfaqen ndërmjet krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Media duhet të promovojë edukimin dhe ndërgjegjësimin për Nexus midis gazetarëve të tyre. Gazetarëve mund t'u ofrohet trajnim për të kuptuar Nexus, si të hetojnë në mënyrë të sigurt dhe të mbledhin informacione specifike dhe si të mbrojnë burimet në rastet e Nexus, etj.
- Hapi 2 - Media dhe gazetarët që mbledhin informacione dhe prova mbi aktivitetet Nexus mund të informojnë agjensitë qeveritare, veçanërisht zbatimin e ligjit, në kohën e duhur dhe të sigurojnë të dhëna të kërkuara.
- Hapi 3 - Inkurajoni mediat të shërbejnë si një platformë komunikimi për aktorët lokalë dhe kombëtarë të përfshirë në parandalimin dhe luftimin e Nexus dhe krimeve lehtësuese të tij, dhe për të rritur ndërgjegjësimin e Nexus tek një audiencë më e gjerë (e synuar).

Aktorët kryesorë

- Media, të gjitha llojet (TV, shtyp, radio, media sociale, etj.).
- Agjencitë qeveritare dhe administrata, në nivelin kombëtar dhe lokal (p.sh. policia, gjyqësori, këshilli i qytetit).
- Publiku i gjerë, komunitetet lokale, OJQ-të.
- Universitete, institute kërkimore.
- Organizatat lokale, rajonale dhe ndërkombëtare.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF *Praktikat e mira për angazhimin e komunitetit dhe të orientuar nga komunitet Policimi si mjete për të luftuar ekstremizmin e dhunshëm, Praktika e mirë 8*
- ➔ GCTF *Rekomandimet e Zyrihut-Londër për parandalimin dhe luftimin e dhunës ekstremizmi dhe terrorizmi online*
- ➔ Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara A/70/674, Plani i veprimit për të parandaluar ekstremizmin e dhunshëm, §55
- ➔ UNESCO (2017), manual i UNESCO-s: Terrorizmi dhe media: Një manual përgazetarët

Shembuj

- 🔗 Projekti i raportimit të krimit të organizuar dhe korrupsionit (OCCRP): një organizatë mediatike jofitimprurëse e angazhuar në raportimin e hetimeve ndërkombëtare dhe promovimin e qasjeve të bazuara në teknologji për ekspozimin e krimit të organizuar dhe korrupsionit në të gjithë botën. <https://www.occrp.org/>
- 🔗 Kenia: Manuali mbi raportimin e terrorizmit nga këshilli i medias i Kenias dhe mbështetja ndërkombëtare e medias është një mjet për profesionistët e medias Keniane të cilët raportojnë për çështje të terrorizmit dhe ndërsa bëjnë këtë kërkojnë të kundërshtojnë ekstremizmin e dhunshëm. <https://www.mediacouncil.or.ke/en/mck/images/Downloads/A-handbook-on-reporting-terrorism.pdf>
- 🔗 Bosnje-Hercegovina: Konferenca e OSBE-së për mediat dhe terrorizmin në 2018. <https://www.osce.org/mission-to-bosnia-and-herzegovina/391544?download=true>

Praktika e mirë 19: Koordinoni me donatorët për të rritur në maksimum rezultatet dhe për të shmangur dublikimin e aktiviteteve/ndërhyrjeve.

Veprimet kryesore

- 🔗 Hapi 1 - Zhvillimi i aktiviteteve dhe ndërhyrjeve duke vendosur një ushtrim hartëzimi të iniciativave ekzistuese dhe (kur është e përshtatshme) zhvillimin e planeve të veprimit kombëtar dhe/ose rajonal.
- 🔗 Hapi 2 - Sigurimi i koordinimit midis palëve të interesuara dhe donatorëve duke promovuar shkëmbimin e rregullt të informacionit, ngritjen e bazave të të dhënave rajonale dhe ndërkombëtare për iniciativat e financuara dhe vendosjen e mekanizmave rajonale të koordinimit.

Aktorët kryesorë

- Ministritë/agjencitë qeveritare.
- Zbatimi i ligjit.
- Donatorët privatë.
- Përfituesit kryesorë.
- Institucionet kërkimore.
- Organizatat ndërkombëtare dhe rajonale.
- Komunitetet lokale, përfshirë të rinjtë, gratë, shoqatat lokale dhe OJQ-të dhe udhëheqësit fetarë.

Standardet/dokumentet përkatëse ndërkombëtare

- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/66/288 “E ardhmja që duam” (27 korrik 2012)
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/70/1 “Transformimi i botës sonë: Axhenda 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm” (25 shtator 2015), Qëllimi 17
- ➔ *GCTF Rekomandimet e Zyrihut-Londër për parandalimin dhe luftimin e dhunës ekstremizmi dhe terrorizmi online, Praktika e mirë 4*

Shembuj

- Nisma e Ballkanit Perëndimor kundër terrorizmit (WBCTi), e mbështetur nga BE synon të integrojë të gjitha format e ndihmës ndërkombëtare që kanë të bëjnë me rritjen e kapacitetit për të parandaluar dhe luftuar terrorizmin, ekstremizmin e dhunshëm dhe radikalizimin që çon në terrorizëm në Ballkanin Perëndimor. Ai drejtohet në shmangien e dublikimit të veprimeve nga aktorët ndërkombëtarë <https://wbcti.wb-iisg.com/>
- Qendra e Gjenevës për kontrollin demokratik të forcave të armatosura - Ekipi këshillues i sektorit ndërkombëtar të sigurisë (DCAF - ISSAT) i porositur nga Ministria e Jashtme Federale gjermane - "Hartimi i mbështetjes së partnerit të zhvillimit për reformën e sektorit të drejtësisë dhe sigurisë në Nigeri", porositur nga Federata e Ministrisë së Jashtme gjermane <https://issat.dcaf.ch/download/114190/2075681/Nigeria%20Donor%20SSR%20Mapping%20Report%202016%20-%20Final.pdf>

D. NDËRTIMI I KAPACITETIT DHE ZBATIMI I LIGJIT

Praktika e mirë 20: Rritja e ndërgjegjësisë dhe kapacitetit të praktikuesve përkatës në lidhje me krimin e organizuar transnacional dhe terrorizmin.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Vlerësimi i nevojave të trajnimit (ARN). Kryerja e sondazheve për lidhjen midis praktikuesve përkatës për të identifikuar nevojat specifike të trajnimit në vende dhe rajone të ndryshme në mënyrë që të informojë programet e ndërtimit të kapaciteteve dhe zhvillimin e politikave (lidhja me PM 3). Vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet nevojave të trajnimit në fusha të veçanta siç janë:
 - Sistemet korrektuese, si autorë të dënuar të krimit të organizuar dhe terrorizmit mund të zhvillojnë lidhje Nexus dhe rrjete në mjediset e burgjeve (referojuni PM 24);
 - Kontrolli i kufirit, pasi rritja e kapacitetit të rojeve kufitare për të identifikuar flukset e dyshimta të personave dhe/ose mallrave është thelbësore për identifikimin dhe kundërveprimin me manifestimet e Nexus (referojuni PM 25).

- Hapi 2 - Skiconi dhe jepni aktivitete trajnuese që pasqyrojnë gjetjet më të fundit të studimit dhe rezultatet e ARN-së. Duhet të sigurohet një trajnim specifik për mbledhjen e identifikuesve dhe krahasimin e të dhënave biologjike. Për më tepër, rëndësia e rritjes së bashkëpunimit ndërmjet shërbimeve në të gjitha nivelet duhet të theksohet në mënyrë të duhur.
- Hapi 3 - Nxitja e iniciativave përcjellëse që përfshijnë ish pjesëmarrësit e trajnimit për të operuar teknikat dhe strategjitë e mësuara në nivelin bazë.

Aktorët kryesorë

- Ministritë.
- Agjencitë qeveritare.
- Policia.
- Oficerët e zbatimit të ligjit.
- Rojet e kufirit.
- Zyrtarët e burgut.
- Agjencitë e inteligjencës.
- Ushtria (kur është e përshtatshme).
- Institucionet kërkimore.
- Institucionet trajnuese dhe akademike.
- Organizatat ndërkombëtare dhe rajonale.
- Vëzhguesit rajonalë në Nexus.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Ankarasë mbi praktikat e mira për një qasje shumë-sektoriale në luftimin e ekstremizmit të dhunshëm, Praktika e mirë 19*
- ➔ *GCTF Memorandumi i Romës për praktikat e mira për rehabilitimin dhe integrimin e kundërvajtësve të dhunshëm ekstremist, Praktikat e mira 2 dhe 3*
- ➔ *Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara S/2015/366 Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbikërcënimit e terroristëve që përfitojnë nga krimi i organizuar ndërkombëtar (2015), §78*

Shembuj

- Puna kërkimore e UNODC për Nexus në kontekstin e programit E4J
- Programi UNICRI për parandalimin dhe luftimin e ekstremizmit të dhunshëm. Që nga viti 2012 UNICRI ka mbështetur Shtetet Anëtare të KB, me kërkesë, në përpjekjet e tyre për të ndërtuar programe efektive rehabilitimi për shkelësit e dhunshëm ekstremistë (VEO) për të siguruar që burgjet nuk po shërbejnë si vatra të radikalizimit. Në veçanti, UNICRI ka ofruar një gamë të gjerë të aktiviteteve trajnuese për personelin e burgut, duke përfshirë menaxherët e burgjeve, psikologë, punonjës socialë dhe udhëheqës fetarë https://www.unicri.it/topics/counter_terrorism/rehabilitation/
- Platforma online e mësimit kundër terrorizmit të UNODC. Kjo platformë është zhvilluar në një mjet interaktiv plotësisht të integruar, duke trajnuar zyrtarë të drejtësisë penale nga e gjithë bota në luftën kundër terrorizmit dhe forcimin e bashkëpunimit të tyre në këtë fushë <https://ctlp.unodc.org/login/index.php>

Praktika e mirë 21: Rritja e kapaciteteve financiare hetimore.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Vendosja e një dialogu midis autoriteteve kompetente kombëtare, dhe kur është e përshtatshme, sektorit privat, për të vlerësuar nevojat e ndërtimit të kapaciteteve në fushën e hetimeve financiare. Stimulimi i lidhjes së autoriteteve përkatëse të sigurisë dhe aktorëve publikë në fushën financiare.
- Hapi 2 - Vendosni programe të përshtatura të asistencës teknike për të krijuar ose forcuar NjIF-et në përputhje me rezultatet e vlerësimit kombëtar.
- Hapi 3 - Zhvillimi i udhëzimeve për identifikimin e flukseve financiare në lidhje me krimet nexus dhe krimet duke lehtësuar nexus që përcakton treguesit specifik të rrezikut.
- Hapi 4 - Përmirësoni, kur është e mundur, shkëmbimin e informacionit midis njësive të sektorit publik (NjIF, prokurorët) duke krijuar mekanizma koordinimi (p.sh. task forca ndërinstitucionale dhe qendrat e bashkimit/shkrirjes).
- Hapi 5 - Përmirësoni, kur është e përshtatshme, shkëmbimin e informacionit midis autoriteteve publike dhe njësive përkatëse të sektorit privat duke krijuar platforma të shkëmbimit të informacionit.
- Hapi 6 - Nxitni iniciativat e ndërtimit të kapaciteteve private-publike, përfshirë trajnimin për personelin e institucioneve bankare dhe operatorët e sektorit financiar për të mundësuar zbulimin e hershëm të transaksioneve të lidhura me nexus (referojuni PM 11).

- Hapi 7 - Rishikoni kornizën ekzistuese ligjore për të vlerësuar nëse u mundëson autoriteteve përkatëse kombëtare të kryejnë hetime dhe, kur është e përshtatshme, të promovoni reforma.

Aktorët kryesorë

- Ministrinë.
- Agjencitë qeveritare.
- Policia.
- NjIF (kur është e zbatueshme).
- Policia financiare.
- Institucionet bankare.
- Sektori gjyqësor - Prokurorët.
- Agjencitë e inteligjencës.
- Institucionet kërkimore.
- Institucionet trajnuese dhe akademike.
- Organizatat ndërkombëtare dhe rajonale.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF Memorandumii Rabat mbi praktikrat e mira ndaj terrorizmit efektiv Praktika në sektorin e Drejtësisë Penale, Praktika e mirë 2
- ➔ Rezoluta S/RES/2195 (2014) e Këshillit të Sigurimit të KB miratuar më 19 dhjetor 2014, pika 5
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/RES/66/177. Forcimi i bashkëpunimit ndërkombëtar në luftimin e efekteve të dëmshme të flukseve të paligjshme financiare që rezultojnë nga aktivitetet kriminale (miratuar më 19 dhjetor 2011)
- ➔ *Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara S/2015/366 (2015) Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbi kërcënimin e terroristëve që përfitojnë nga krimi i organizuar ndërkombëtar, §85-87*
- ➔ Rezoluta e Asamblesë së Përgjithshme A/RES/55/25 Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar, neni 7
- ➔ Rezoluta S/RES/2199 e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara (2015); S/RES/2133 (2014J); S/RES/1988 (2011J); S/RES/1267 (1999); S/RES/1373 (2001)

Shembuj

- Agjencia e kthimit të pasurive të Kenias. Agjencia e kthimit së aseteve është themeluar në 2015, është një agjenci e vogël me staf të kufizuar. Ajo trajton raste të nivelit të lartë të korrupsionit dhe mashtrimit dhe punon së bashku me agjencitë kryesore të zbatimit të ligjit (Komisioni i Etikës dhe Antikorrupsionit, shërbimi i inteligjencës, policia kombëtare) duke ndjekur një qasje shumë-agjencish. Zgjidhni objektivat që do të hetohen, siç janë personat me interes (dhe rrjetet e tyre të komunikimit) dhe transaksionet e parave celulare/të lëvizshme. <http://frc.go.ke/assets-recovery-agency/>
- Hetimet financiare në projektin e Ballkanit perëndimor nga Agjencia e Bashkimit Evropian për Trajnimin e Zbatimit të Ligjit (CEPOL) në partneritet me Zyrën e Kombeve të Bashkuara për drogat dhe krimet (UNODC) synon të zhvillojë dhe mbështesë kapacitetin institucional në luftën kundër krimit të organizuar ndërkombëtar dhe financimin e terrorizmit dhe promovojnë rrjetëzimin aktiv midis zyrtarëve të zbatimit të ligjit të Ballkanit perëndimor <https://www.cepoleuropa.eu/media/news/financial-investigation-service-training-western-balkan-project-first-newsletter-released>
- UNODC - Banka botërore nisma e kthimit të aseteve të vjedhura (STAR) mbështet përpjekjet ndërkombëtare për t'i dhënë fund parajsave të sigurta për fondet e korruptuara. StAR punon me vendet në zhvillim dhe qendrat financiare për të parandaluar pastrimin e produkteve të korrupsionit dhe për të lehtësuar kthimin më sistematik dhe në kohë të pasurive të vjedhura <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/StAR.html>
- Programi i kthimit të pasurive UNICRI - mbështetur nga Bashkimi Evropian. Përmes zyrës së saj në Bruksel UNICRI ndihmon shtetet në rikuperimin e aseteve. Kjo punë kryhet duke siguruar udhëzime të specializuara rast pas rasti për shtetet që kanë qenë viktime të pasurive të vjedhura, të cilat janë produkt i korrupsionit dhe krimit të lidhur me të http://www.unicri.it/topics/asset_recovery/

Praktikë e mirë 22: Rritni kapacitetet për të monitoruar hapësirën kibernetike.

Veprimet kryesore

- Veprimi 1: Aktivitete për ndërtimin e kapaciteteve për të prishur aktivitetet nexus online.
- Hapi 1 - Organizoni takime konsultative me autoritetet kompetente për të identifikuar nevojat specifike të ndërtimit të kapaciteteve dhe asistencës teknike.

- Hapi 2 – Zhvilloni dhe shpërndani programe të trajnimit për zyrtarët kryesorë të agjencive qeveritare dhe praktikuesit përkatës duke u përqëndruar në sfidat e identifikuarra përmes konsultimeve. Fushat përkatëse mund të përfshijnë: monitorim të thellë në internet; vlerësim të rrezikut të mediave sociale; gjurmimin dhe sekuestrimin e monedhave virtuale; përdorim të analizave të të dhënave të mëdha; përdorimi i të dhënave kriminalistike; implementimi i sistemeve të monitorimit 24/7 dhe vendosja e patrullave kibernetike.
- ❑ Veprimi 2: Vendosni lista specifike të ekspertëve për të mbështetur agjencitë qeveritare në fusha specifike teknike, siç janë: monitorimi i thellë në internet, përdorimi i analizave të të dhënave të mëdha për zbulimin e aktiviteteve kriminale, gjurmimi dhe sekuestrimi i monedhave virtuale.
- ❑ Veprimi 3: Stimuloni shkëmbimin midis politikë-bërësve, ekspertëve dhe praktikuesve që punojnë në krimin e organizuar, terrorizmin dhe sigurinë kibernetike.
- ❑ Veprimi 4: Promovoni bashkëpunimin ndërkombëtar policor.
 - Lehtësoni shkëmbimin e informacionit dhe provave dixhitale ndërmjet zbatimit të ligjit kombëtar (referojuni PM 6, 8, 9 dhe 10).
- ❑ Veprimi 5: Përshtatni legjislacionin kombëtar dhe strukturat organizative.
 - Hapi 1 - Sigurohuni, kur është e mundur, që legjislacioni kombëtar dhe strukturat organizative lejojnë shkëmbimin efektiv të informacionit midis agjencive të zbatimit të ligjit, inteligjencës dhe sektorit gjyqësor.
 - Hapi 2 - Promovoni reformat kur është e përshtatshme.
- ❑ Veprimi 6: Përmirësoni infrastrukturën e teknologjisë së informacionit. Siguroni ndihmë teknike dhe mbështetje financiare për shtetet, infrastrukturat e rrjetit të të cilave kanë nevojë për përmirësim.
- ❑ Veprimi 7: Promovoni sinergji dhe partneritet të fortë me operatorët e sektorit privat (p.sh. ISP-të dhe korporatat e mediave sociale) - referojuni PM 12.

Aktorët kryesorë

- Ministritë.
- Agjencitë qeveritare.
- Policia.
- Ekipte monitorimi ekspertësh 24/7
- Ushtria (kur është e përshtatshme).
- Sektori gjyqësor - Prokurorët.
- Agjencitë e inteligjencës.
- Ofruesit e shërbimeve të internetit.
- Kompanitë e telekomunikacionit.
- Institucionet kërkimore.
- Institucionet trajnuese dhe akademike.
- Organizatat ndërkombëtare dhe rajonale.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Rekomandimet e Zyrih-Londër për parandalimin dhe luftimin e dhunës ekstremizmit dhe terrorizmit online*, Praktikat e mira 5, 9
- ➔ *G-8 Rrjeti për protokollin e ruajtjes së të dhënave 24/7*
- ➔ Konventa e Këshillit të Evropës për krimin kibernetik (rrjeti 24/7)
- ➔ Raporti i grupit të punës CTITF për luftimin e përdorimit të internetit për qëllime terroriste (2009)
- ➔ Raporti i grupit të ekspertëve qeveritarë (GGE) mbi zhvillimet në fushën e informacionit dhe telekomunikacionit në kontekstin e sigurisë ndërkombëtare krijuar nga Asambleja e Përgjithshme A/70/174 - (2015)

Shembuj

- Teknologjia kundër terrorizmit është një projekt i mandatuar nga KB, i cili synon të ndërtojë kapacitetin e kompanive të teknologjisë për të parandaluar shfrytëzimin e platformave të tyre nga terroristët dhe ekstremistët e dhunshëm, duke respektuar gjithashtu të drejtat e njeriut <https://www.techagainstterrorism.org/>

- Projekti i teknologjisë së informacionit të pastër synon të vendosë një dialog konstruktiv publik-privat në lidhje me përdorimin nga ana e terroristëve të internetit dhe të identifikojë “praktikat më të mira” të cilat, pas modifikimit të mundshëm, sipas mendimit të pjesëmarrësve të IT të pastër mund të kontribuojnë në një ulje të suksesshme të ndikimit të përdorimit terrorist të internetit <https://www.cleanitproject.eu/>
- Programi Global i UNODC për krimin kibernetik <https://unodc.org/unodc/en/cybercrime/global-programme-cybercrime.html>
- Shërbimi informativ i inteligjencës kibernetike i EUROPOL <https://europol.europa.eu/activities-services/services-support/intelligence-analysis/cyber-intelligence/>

Praktika e mirë 23: Forconi kapacitetin e sistemeve gjyqësore për të luftuar nexus dhe siguron që profesionistët ligjorë të trajnohen për të njohur lidhjet midis krimit të organizuar ndërkombëtar dhe terrorizmit.

Veprimet kryesore

- Veprimi 1: Aktivitetet e ndërtimit të kapaciteteve për gjyqtarët dhe prokurorët.
 - Hapi 1 - Organizoni takime konsultimi me autoritetet kompetente për të identifikuar nevoja specifike për ndërtimin e kapaciteteve dhe asistencës teknike në lidhje me identifikimin, ndjekjen penale dhe dënimin e krimeve të lidhura me nexus.
 - Hapi 2 - Hartoni dhe ofroni programe trajnimi për prokurorët dhe sektorin e gjyqësorit në përgjithësi duke u përqëndruar në fushat e identifikuara përmes takimeve të konsultimit.
- Veprimi 2: Vendosni forume tematike rajonale në kontekstin e rrjeteve ekzistuese të prokurorëve për të promovuar shkëmbimin e njohurive dhe përvojave në nexus dhe diskutimin e sfidave përreth.
- Veprimi 3: Ndihma juridike dhe teknike.
 - Hapi 1 - Sigurimi i ndihmës teknike dhe logjistike ad hoc për prokurorët (me kërkesë të autoriteteve kompetente).
 - Hapi 2 - Analizoni legjislacionin kombëtar për të identifikuar normat që mundësojnë ndjekjen penale të krimeve të lidhura në mënyrë specifike, dhe promovimin e reformave kur është e përshtatshme.

Aktorët kryesorë

- Ministritë e drejtësisë.
- Gjyqtarët dhe prokurorët.
- Akademia.
- Institucionet e kërkimit dhe trajnimit.
- Organizatat ndërkombëtare dhe rajonale.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ *GCTF Memorandumi i Hagës mbi praktikën e mirë për gjyqësorin në Gjykimin i shkeljeve penale të terrorizmit, Praktika e mirë 1*
- ➔ *GCTF Rekomandimet e Valetës në lidhje me kontributet e parlamentarëve në zhvillimin e një përgjigje efektive ndaj terrorizmit, Rekomandimi 3*
- ➔ Dokumenti mbi procesin REMJA - "Dokumenti i Uashingtonit" (29 nëntor 2012)
- ➔ Vendimi i Këshillit të Bashkimit Evropian 2005/671/JHA
- ➔ Rekomandimi i CoE Rec (2000) 19 06/10/2000 mbi rolin e prokurorisë publike në sistemin e drejtësisë penale
- ➔ *Rekomandimi i Kishës së Anglisë CM/Rec (2012) 11 i komitetit të ministrave shteteve anëtare mbi rolin e prokurorëve publik jashtë sistemit të drejtësisë penale*

Shembuj

- Eurojust është agjencia e BE-së që merret me bashkëpunimin gjyqësor në lidhje me krimin e rëndë që prek dy ose më shumë shtete anëtare të BE-së. Ai gjithashtu pret prokurorë ndërlidhës nga disa shtete jo anëtare të BE-së. <http://www.eurojust.europa.eu/>
- Rrjeti Gjyqësor Evropian në çështjet penale (EJN). Rrjeti Gjyqësor Evropian në çështjet penale (EJN) është një rrjet i pikave kombëtare të kontaktit për lehtësimin e bashkëpunimit gjyqësor në çështjet penale. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
- Programi Ndërkombëtar i Ndhmës për Trajnim Hetues Penal (ICITAP) punon me qeveritë e huaja për të zhvilluar institucione profesionale dhe transparente të zbatimit të ligjit që mbrojnë të drejtat e njeriut, luftojnë korrupsionin dhe zvogëlojnë kërcënimin e krimit ndërkombëtar dhe terrorizmin: <https://www.justice.gov/criminalicitap/>

- Kolegji Ndërkombëtar i Hetimit të Kriminologjisë IP është një strukturë interaktive online e trajnimit të kriminologjisë IP me misionin për të ofruar trajnime të përparuar për të mundësuar hetuesit në të gjithë botën për të luftuar në mënyrë efektive kërcënimet aktuale dhe ato në zhvillim nga krimi i organizuar ndërkombëtar i IP <https://www.iipcc.org/>
- Programet e Ndërtimit të Kapaciteteve të Zbatimit të Ligjit dhe Gjyqësorit brenda iniciativës CT-Morse nga BE synon të zbatojë reformat e drejtësisë penale në lidhje me terrorizmin dhe t'i përgjigjet nevojave të trajnimit në vendet në Bririn e Madh të Afrikës, Afrikën Perëndimore dhe Lindjen e Mesme dhe Afrikën e Veriut <http://ct-morse.eu/projects/>
- Programi UNICRI për rikuperimin/kthimin e aseteve. Përmes këtij programi UNICRI ka ofruar ndihmë teknike gjyqësore për Egjiptin dhe Tunizinë qysh nga viti 2016 http://www.unicri.it/topics/asset_recovery/

Praktika e mirë 24: Puna me burgjet dhe shërbimet e provës për të penguar bashkëpunimin dhe transferimin e aftësive dhe njohurive ndërmjet kriminologjisë të organizuar transnacional dhe terrorizmit.

Veprimet kryesore

- Veprimi 1: Rritja e kapacitetit të burgut për të penguar konvergencën midis kriminelëve të dënuar dhe terroristëve/shkelësve të dhunshëm ekstremistë, duke siguruar respektimin e standardeve të njohura ndërkombëtare për të drejtat e njeriut. Kjo mund të përfshijë:
 - Promovimi i programeve të asistencës teknike për të mbështetur vendet në vlerësimin e cënueshmërisë së sistemeve të tyre të burgjeve;
 - Hartëzimi i programeve ekzistuese të rehabilitimit dhe ri-integritimit;
 - Hartimi i programeve standarde të trajnimit për rojet e burgjeve që synojnë rritjen e ndërgjegjësimin mbi nexus;
 - Promovimi i përmirësimit ose krijimit të shërbimeve të inteligjencës në burg.
- Veprimi 2: Promovoni shërbimet e provës si një mjet për të penguar fenomenet e nexus
 - Inkurajoni krijimin e shërbimeve të provës në vendet ku ato nuk janë zhvilluar ende;
 - Identifikoni dhe promovoni masat për të mundësuar oficerët e provës për të zbuluar dhe shkëmbyer informacion mbi lidhjet e mundshme nexus.

Aktorët kryesorë

- Ministritë.
- Agjencitë qeveritare.
- Administrata e burgut.
- Akademia.
- Institucionet e trajnimit dhe kërkimit.
- NGOs.
- Organizatat ndërkombëtare dhe rajonale.

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ GCTF Memorandumi i Romës për Praktikën e mira për rehabilitimin dhe integrimin e kundërvajtësve të dhunshëm ekstremistë
- ➔ IIJ, Rekomandimet e menaxhimit të burgjeve për ndalimin dhe adresimin e radikalizimit në burg
- ➔ UNODC (2015), Manuali mbi sigurinë dinamike dhe inteligjencën e burgjeve
- ➔ UNODC (2017), Udhërrëfyesi për zhvillimin e programeve të rehabilitimit të bazuara në burg
- ➔ UNODC (2017), Manuali mbi menaxhimin e të burgosurve ekstremistë të dhunshëm dhe parandalimin e radikalizimit të dhunës në burgje
- ➔ CoE (2016), Manual i Këshillit të Evropës për burgun dhe shërbimet e provës lidhje me radikalizimin dhe ekstremizmin e dhunshëm
- ➔ Rregullat standarde minimale të Kombeve të Bashkuara për trajtimin e të burgosurve (Rregullat Mandela)
- ➔ OHCHR i KB (2005), të drejtat e njeriut dhe burgjet: Një manual për të drejtat e njeriut trajnim për zyrtarët e burgjeve

Shembuj

- Programi i UNICRI mbi parandalimin dhe luftimin e ekstremizmit të dhunshëm http://www.unicri.it/topics/counter_terrorism/rehabilitation/
- UNODC ndihmon shtetet anëtare në thyerjen e ciklit të ri-ofendimit duke siguruar administratat e burgjeve me udhëzime teknike se si të fillojnë dhe/ose të rrisin programet e rehabilitimit, në koordinim të ngushtë me aktorë të tjerë

(jo) qeveritarë, përfshirë shoqërinë civile dhe sektorin privat <https://www.unodc.org/dohadeclaration/en/topics/prisoner-rehabilitation.html>

- Projekti UNODC/BE për të kontribuar në forcimin e sundimit të ligjit në Republikën e Kirgistanit përmes përmirësimit të menaxhimit të burgjeve dhe riintegrimin shoqëror të autorëve të veprës penale dhe koordinimit të zgjeruar multi-agjensor dhe zhvillimit të politikave për parandalimin e krimit dhe drejtësinë penale <http://www.unodc.org/centralasia/en/prison-reform.html>
- Zyra rajonale e UNODC për Afrikën Perëndimore dhe Qendrore punon me shtetet anëtare të KB dhe institucionet e tyre përkatëse për: forcimin e kornizave legislative, rregullatore dhe të politikave; mbrojnë grupet e cenueshme dhe promovojnë të drejtat e njeriut; vendosin standarde për trajnimin dhe zhvillimin e aftësive të stafit të burgjeve; adresimin e nevojave sociale për ri-integrim të të burgosurve dhe gjetjen alternative të dënimit me burgim, forcimin e kornizave legislative, rregullatore dhe të politikave; mbrojtjen e grupeve të cenueshme dhe promovimin e të drejtave të njeriut; vendosjen e standardeve për trajnimin dhe zhvillimin e aftësive të stafit të burgjeve; adresimin e nevojave sociale për ri-integrim të të burgosurve dhe gjetjen alternative të dënimit me burgim <https://www.unodc.org/westandcentralafrica/en/newrosenwebsite/criminal-justice-system/prison-managment.html>
- Programi i UNODC në Sudanin Jugor për të ndihmuar procesin e reformës së burgjeve në Sudan. Në partneritet me Misionin e Kombeve të Bashkuara në Sudan (UNMIS) dhe në bashkëpunim me Qendrën Ndërkombëtare për Reformën në Ligjin Penal dhe Politikën e Drejtësisë Penale (ICCLR), UNODC ka zhvilluar një program për të forcuar kapacitetin institucional të Shërbimit të Burgut të Sudanit Jugor (SSPS) dhe të përmirësojë aftësinë e tij për të përmbushur standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut si pjesë e zhvillimit të përgjithshëm të sistemit të drejtësisë penale https://www.unodc.org/unodc/en/justice-and-prison-reform/projects_Sudan.html
- Programi anti ekstremizmit të dhunshëm në burgje (CVE-P) nga Qendra Globale përfshin një seri trajnimesh të synuara, asistencë teknike dhe mbështetje të vazhdueshme për autoritetet e burgjeve për të përmirësuar menaxhimin e VEO dhe për të identifikuar dhe adresuar në mënyrë efektive radikalizimin dhe rekrutimin e ekstremizmit të dhunshëm në burgje <https://www.globalcenter.org/project-descriptions/countering-violent-extremism-in-prisons-cve-p-program>
- ICCT (Mos-)Angazhimi dhe Ri-integrimi Hagë - Mali në lidhje me terrorizmin (MERIT). Si pjesë e programit të ICCT Rehabilitim & Ri-integrim, projekti MERIT, i përqëndruar në Mali, synon si mjedisin e burgut ashtu edhe komunitetet jashtë burgut, për të lehtësuar ri-integrimin efektiv dhe zvogëluar rrezikun e radikalizimit në popullatën më të madhe, veçanërisht tek të rinjtë <https://icct.nl/project/countering-violent-extremism-in-mali/>

Praktika e mirë 25: Përcaktoni përparësitë dhe forconi sigurinë e kufirit.

Veprimet kryesore

- Hapi 1 - Promovoni studime rajonale duke hetuar sesi krimi i organizuar dhe grupet terroriste shfrytëzojnë kufijtë porozë. Studime të tilla mund të përqendrohen në identifikimin e rrugëve ekzistuese të trafikut, flukseve njerëzore dhe rrjeteve që janë duke u shfrytëzuar për aktivitete nexus.
- Hapi 2 - Mbështetja e krijimit të organeve rajonale/ndërkombëtare dhe rrjeteve jozyrtare që promovojnë bashkëpunimin ndërkufitar, shkëmbimin e informacionit midis shërbimeve të inteligjencës dhe forcave të përbashkëta operacionale rajonale.
- Hapi 3 - Sigurimi i mbështetjes teknike dhe logjistike për zbatimin e forcave të përbashkëta operacionale rajonale.
- Hapi 4 - Siguroni trajnime për rojet e kufirit, policinë dhe doganat për të rritur ndërgjegjësimin për manifestimet e Nexus dhe për të ndërtuar kapacitete për adresimin efektiv të Nexus.
- Hapi 5 - Siguroni, kur është e përshtatshme, mbështetje logjistike dhe financiare për dixhitalizimin e sistemeve kufitare dhe përdorimin e informacionit të tillë si API dhe PNR, duke siguruar respektimin e privatësisë lokale dhe ndërkombëtare dhe normat e mbrojtjes së të dhënave.

Aktorët kryesorë

- Ministrinë.
- Agjencitë kufitare.
- Doganat.
- Policia kufitare.
- Agjencitë e sigurisë.
- Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

Standarde ndërkombëtare përkatëse/dokumente

- ➔ Praktikrat e mira të GCTF në fushën e sigurisë dhe menaxhimit të kufijve në konteksti i anti terrorizmit dhe kontrolli i rrjedhës së "luftëtarëve terroristëtë huaj", Praktikrat e mira 1, 3, 4
- ➔ Rezoluta 2195 (2014) miratuar nga Këshilli i Sigurimit në mbledhjen e tij 7351, më19 dhjetor 2014, pika 5
- ➔ Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara S/2015/366 Raporti i Sekretarit të Përgjithshëm mbikërcënimin e terroristëve që përfitojnë nga krimi i organizuar ndërkombëtar (2015), §82- 84
- ➔ Rezoluta 2396 (2017) miratuar nga Këshilli i Sigurimit në mbledhjen e tij 8148 më21 dhjetor 2017

Shembuj

- 🕒 Programi i Tunizisë - Angazhimi i komunitetit në sigurinë dhe menaxhimin e kufirit, i financuar nga Bashkimi Evropian, synon të rrisë angazhimin e komunitetit në sigurinë dhe menaxhimin e kufirit dhe të promovojë alternativa reale të jetesës në komunitetet e veçuara afër kufirit <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2015/EN/3-2015-8841-EN-F1-1-ANNEX-1.PDF>
- 🕒 Projekti i angazhimit të komuniteteve në menaxhimin e kufirit në Nigeri nga IOM synon të promovojë dialogun dhe pjesëmarrjen e komuniteteve kufitare me autoritetet, për të përmirësuar kapacitetin e qeverisë së Nigerisë në drejtim të reagimit të krizës humanitare dhe të sigurisë në kufi, si dhe forcimin e bashkëpunimit ndërkufitar <https://www.iom.int/news/iom-niger-launches-project-engage-communities-border-management/>
- 🕒 Iniciativa e Sigurisë Kufitare UNOCT. Nisma e Sigurisë Kufitare të UNCCT (BSI) synon të ndihmojë shtetet anëtare të KB në zbatimin e Strategjisë Globale të anti-terrorizmit të Kombeve të Bashkuara dhe rezolutave përkatëse të Këshillit të Sigurimit, si dhe adresimin e sfidave të përgjithshme në fushën e menaxhimit të integruar/bashkëpunues të kufirit, bashkëpunimin ndërkufitar dhe çështjet e mbikëqyrjes kufitare, përfshirë parandalimin e udhëtimit të FTF-ve <https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/en/uncct/border-security-initiative/>
- 🕒 UNCCT - GCTF Nisma e sigurisë kufitare dhe trajnimi i trainerëve [https://www.thegctf.org/Portals/1/Documents/Links/Web/FinalToTCurriculumonBSM\(003\).pdf?ver=2018-07-11-155356-060](https://www.thegctf.org/Portals/1/Documents/Links/Web/FinalToTCurriculumonBSM(003).pdf?ver=2018-07-11-155356-060)

GCTF
GLOBAL COUNTERTERRORISM FORUM
www.thegctf.org